

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

عربی

پایه نهم

دوره اول متوسطه

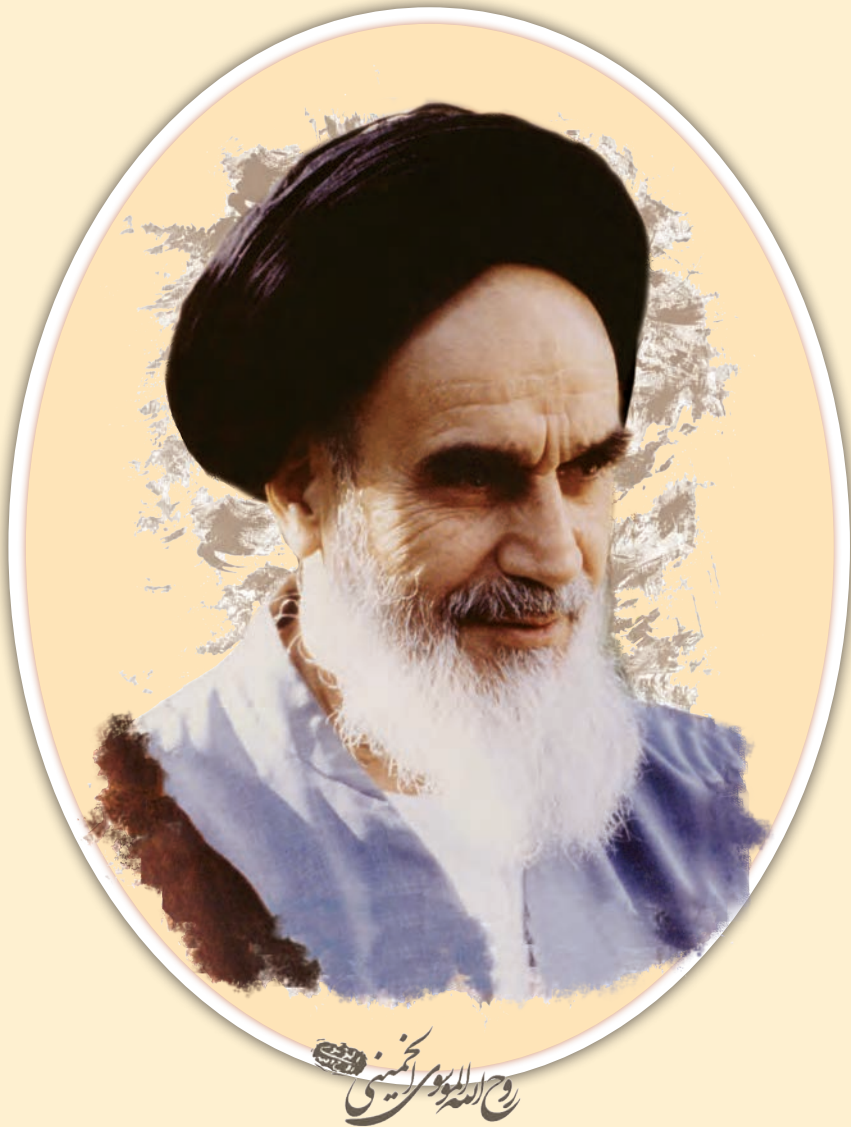
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	عربی پایه نهم دوره اول متوسطه - ۹۰۹
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	م‌حی‌الدین بهرام محمدیان، علی‌جان‌بزرگی، علی‌چراغی، حسن حیدری، علی‌اکبر روشندل، فاطمه فهیمی، مهری‌السادات میرحسینی، عبدالله یزدانی و فاطمه یوسف‌نژاد (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	عادل اشکیوس، حبیب تقوایی و اباذر عجاجی (اعضای گروه تألیف) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
شناسه افزوده آماده‌سازی:	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
نشانی سازمان:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد مهدی ذبیحی‌فرد (طراح گرافیک، طراح جلد و صفحه‌آرا) - محمد مهدی ذبیحی‌فرد، حجت‌الله عباسی، آزاده امینیان، ابوالفضل بهرامی (عکاس) - فاطمه پزشکی، مریم دهقان‌زاده و فاطمه رئیسیان فیروزآباد (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران: کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش) تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ ششم ۱۳۹۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ISBN 978-964-05-2422-0

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۴۲۲-۰

قال الإمام الخميني (قُدَّسَ سِرُّهُ): «اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ لُغَةُ الْإِسْلَامِ.»

الفهرس

- ١ ----- الدرسُ الأولُ مُراجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ -----
- ١٥ ----- الدرسُ الثاني العُبُورُ الأَمِنُ -----
- ٢٩ ----- الدرسُ الثالثُ جِسْرُ الصِّداقَةِ -----
- ٣٩ ----- الدرسُ الرابعُ الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الفَرَجِ -----
- ٤٩ ----- الدرسُ الخامسُ الرِّجاءُ -----
- ٦١ ----- الدرسُ السادسُ تَغْيِيرُ الحِياةِ -----
- ٧١ ----- الدرسُ السابعُ ثَمَرَةُ الجِدِّ -----
- ٨١ ----- الدرسُ الثامنُ حِوارُ بَينَ الزَّائِرِ وَ سائِقِ سَيارَةِ الأَجْرَةِ -----
- ٩١ ----- الدرسُ التاسعُ نُصُوصُ حَولَ الصِّحَّةِ -----
- ١٠١ ----- الدرسُ العاشِرُ الأَمانَةُ -----

سخنی با دبیران، مدیران مدارس، گروه‌های آموزشی و اولیای دانش‌آموزان

دبیر باید برای تدریس این کتاب:

۱. کتاب‌های عربی پایه هفتم و هشتم را تدریس کرده باشد؛

۲. دوره آموزشی - توجیهی ضمن خدمت را گذرانده باشد؛

۳. کتاب معلم (راهنمای تدریس و ارزشیابی) را مطالعه کرده باشد.

خدای مهربان را سپاسگزاریم که به ما توفیق داد تا با نگارش سومین کتاب درسی زبان عربی به نوجوانان کشور عزیزمان خدمتی فرهنگی ارائه دهیم.

رویکرد « برنامه درسی عربی» بر اساس «برنامه درسی ملی» این است:

«پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی»

شیوه کتاب متن‌محوری است. انتظار می‌رود دانش‌آموز بتواند در پایان سال تحصیلی متون و عبارات ساده عربی را در حد ساختار خوانده شده، درست بخواند و معنای آنها را بفهمد. در این کتاب ۲۲۳ واژه جدید به کار رفته؛ اما ۵۹۷ واژه عربی هفتم و هشتم نیز در آن تکرار شده‌اند؛ پس در حقیقت هدف این کتاب، آموزش ۸۱۹ واژه پربسامد زبان عربی است که با احتساب جمع‌های مکسر ۸۶۰ واژه می‌شود.

کتاب بر اساس اسناد بالادستی، «برنامه درسی ملی» و «راهنمای برنامه درسی» نوشته شده است. برنامه درسی ملی، نقشه راه برای تألیف همه کتاب‌های درسی است. راهنمای برنامه درسی عربی نیز که در «شورای برنامه‌ریزی درسی عربی» تهیه و تنظیم شده نقشه راه برای تألیف کلیه کتاب‌های درسی عربی است.

در نگارش کتاب به تجربیات موفق کتاب‌های عربی پیشین و کتاب‌های آموزش زبان سایر کشورها توجه شده است.

کلمات به کار رفته در این کتاب، پرکاربردترین واژگان زبان عربی است که در قرآن، حدیث، روایات و زبان و ادبیات فارسی بسیار به کار رفته‌اند.

تصاویر، عبارات، متون و تمرین‌های کتاب افزون بر آموزش زبان عربی؛ به ابعاد تربیتی و فرهنگی نیز توجه دارند.

مهم‌ترین توصیه‌ها درباره شیوه تدریس و ارزشیابی کتاب

۱. کتاب عربی پایه نهم در ده درس تنظیم شده است و هر درس در دو جلسه آموزشی تدریس

می‌شود.

۲. این کتاب همچون دو کتاب عربی پایه هفتم و هشتم متن محور است و بر ترجمه و درک و فهم و واژه‌شناسی تأکید می‌شود.

۳. ساختار آموزشی کتاب، افزون بر یادآوری مفاهیم دو کتاب پیشین، فعل‌های امر و نهی، معادل ماضی استمراری، ترکیب اضافی و وصفی، وزن و ریشه کلمات و ساعت خوانی است. هدف در آموزش فعل، تنها شناخت انواع فعل است. دانش‌آموزان فعل را در جمله معنا می‌کنند. همچنین باید فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی و نفی و مستقبل را در جمله تشخیص دهند. هدف از آموزش ترکیب وصفی و اضافی این است که دانش‌آموز بتواند ترکیب‌هایی مانند «أخي العزيز» را داخل جمله (نه بیرون از جمله) ترجمه کند؛ مثال: «شاهدتُ أخي العزيزَ في المسجدِ». این مطلب در سال‌های آینده بیشتر توضیح داده خواهد شد و در پایه نهم فقط در حد مثال‌هایی که در کتاب آمده است کفایت می‌کند و نیازی به شرح و بسط بیشتر ندارد. در وزن و حروف اصلی نیز به آموزش مفهوم دو وزن فاعِل و مفعول پرداخته شده است. همچنین در یکی از تمرین‌ها ماضی و مضارع باب‌های ثلاثی مزید آمده است. اما مطلقاً آموزش ثلاثی مزید از اهداف این کتاب نیست. این تمرین صرفاً جهت آشنایی مختصر و سطحی با این بحث است. در ساعت خوانی نیز فقط ساعت کامل، ربع و نیم آموزش داده شده است و ساعتی مانند «چهار و بیست و پنج دقیقه» از اهداف کتاب نیست.

۴. آنچه را دانش‌آموز در زمینه قواعد ضروری نیاز دارد به تدریج خواهد آموخت؛ لذا نیازی به ارائه جزوه مکمل نیست.

۵. کارهایی مانند اجرای گروهی مکالمه، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان‌نویسی کار عملی در درس عربی محسوب می‌شود.

۶. آموزش فعل و ضمیر در کتاب‌های عربی دوره اول متوسطه بومی‌سازی شده است. لذا به ویژه از اولیای دانش‌آموزان که با سبک گذشته خو گرفته‌اند و می‌خواهند به فرزندانشان کمک کنند درخواست می‌گردد به این مطلب مهم توجه کنند. آموزش ضمائر و صیغه‌های افعال بر اساس دستور زبان فارسی و به صورت (من، تو، او، ما، شما، ایشان) است. سبک پیشین به این صورت بود: (هو، هُما، هُم، هِی، هُما، هُنَّ، أَنْتِ، أَنْتُمَا، أَنْتُمْ، أَنْتِ، أَنْتُمَا، أَنْتُنَّ، أَنَا، نَحْنُ)

۷. این کتاب مکمل و پشتیبان آموخته‌های دو کتاب پیشین در زمینه واژگان و ساختار است.

۸. در بخش «بدانیم» آموزش ساختار زبان به کمک تصاویر صورت گرفته است. هدف از دو بخش «بدانیم» و «فَنّ ترجمه» کمک به فهم متن و عبارت است. دانش‌آموز این دو بخش را می‌آموزد تا به کمکشان درست بخواند، بشنود، بفهمد و ترجمه کند.

۹. گرچه در بخش المَعْجَم آغاز هر درس مضارع فعل‌هایی مانند قَالَ، دَعَا و أَجَابَ نوشته شده

است ولی ساختن فعل مضارع این فعل‌ها از اهداف کتاب نیست. دانش‌آموز فقط باید فعل ماضی و مضارع را بشناسد و معنای آن را بداند؛ مثلاً در (قَالَ - يَقُولُ) لازم نیست بداند مضارع فعل «قَالَ» چیست؛ بلکه باید بداند معنای «يَقُولُ» چیست. او باید در اثر تکرار کلمات در متن کتاب به تدریج «قَالَ - يَقُولُ» را بشناسد.

۱۰. از طرح سؤال در زمینه «ترجمه فارسی به عربی» جداً خودداری شود.

۱۱. «ساخت جمله عربی» در متوسطه اول مدنظر نیست (در بخش مکالمه یعنی پاسخ‌گویی به کلمات پرسشی این استثنا وجود دارد؛ در مکالمه باید بتواند پاسخ کوتاه دهد که انتظار در حد یک یا دو کلمه ساده است و نظر به لزوم سرعت عمل در پاسخ‌دهی رعایت ظرافت‌های دشوار و فنی زبان فعلاً لازم نیست).

۱۲. تبدیل «مذکر به مؤنث» یا «مخاطب به غیر مخاطب» یا «جمع به غیر جمع» و موارد مشابه

از اهداف این کتاب نیست و باید از طرح چنین سؤالاتی در هر آزمونی خودداری کرد؛ مثال:

این جمله را به مضارع تبدیل کنید: **ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ وَ أَنْتَ مَا ذَهَبْتَ.**

جمله زیر را با توجه به کلمات داده شده بازنویسی کنید:

اَكْتُبْ وَاجِبَكَ يَا اُخِي.

... .. **يَا اُخْتِي.**

۱۳. روخوانی‌های دانش‌آموز و فعالیت‌های او در بخش مکالمه در طول سال نمره شفاهی دانش‌آموز را تشکیل می‌دهد.

۱۴. در کتاب جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین در نظر گرفته شده تا نیازی به دفتر تمرین نباشد. به جای اینکه وقت دانش‌آموز صرف نوشتن شود باید بیشتر صرف مهارت‌های زبانی خواندن، شنیدن و فهمیدن گردد. رونویسی دروس و املا در هیچ یک از سه کتاب عربی دوره اول متوسطه لازم نیست.

۱۵. از همکاران ارجمند درخواست داریم تا با رویکرد دفتر تألیف همگام شوند؛ زیرا به تدریج همه

کتاب‌های آینده نیز ادامه و مکمل روش این کتاب خواهند بود.

چنانچه تمایل دارید از نظریات شما آگاه شویم؛ می‌توانید از طریق وبگاه گروه عربی پیغام بگذارید.

نشانی وبگاه گروه عربی: www.arabic-dept.talif.sch.ir

برای همه همکاران آرزوی موفقیت داریم.

أَيُّهَا الطَّالِبَاتُ، أَسْلَامٌ عَلَيْكُنَّ، أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُنَّ.

أَيُّهَا الطُّالِبُ، أَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ، أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ.

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

أَهْلًا وَ سَهْلًا بِالْخَرِيفِ،
فَصَلِّ بِدَايَةِ الْعَامِ الدَّرَاسِيِّ الْجَدِيدِ.

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

مُرَاجَعَةُ دُرُوسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ

الْمُعْجَم (١٦ كلمة جديد)

یادگیری معنای کلمات باید در خلال ترجمه متون و عبارات محقق گردد.

«مفرد: صَعَب» عام: سال «عامٌ دِرَاسِيٌّ: سال تحصیلی» قیام: برخاستن كِتَابَةٌ: نوشتن مَرَحَمَةٌ: مهربانی ها: هان	دِرَاسِيٌّ: تحصیلی دَرَسَ: درس داد (مضارع: يَدْرُسُ) زَادَ: زیاد کرد، زیاد شد (مضارع: يَزِيدُ) سَأَلَ: درخواست کرد، پرسید (مضارع: يَسْأَلُ) صَعَابَ: سختی‌ها	إِبْتَدَأَ: شروع شد (مضارع: يَبْتَدِئُ) بَنِينَ: پسران تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد (مضارع: يَتَخَرَّجُ) تَلَامِيذَ: دانش آموزان «مفرد: تَلْمِيذٌ» جُلُوسَ: نشستن دِرَاسَةَ: تحصیل، درس خواندن

أَهْلًا وَ سَهْلًا

يَبْتَدِئُ الْعَامَ الدِّرَاسِيَّ الْجَدِيدُ. يَذْهَبُ الطُّلَابُ وَ الطَّالِبَاتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بِفَرَحٍ؛ هُمْ يَحْمِلُونَ حَقَائِبَهُمْ؛ الشَّوَارِعُ مَمْلُوءَةٌ بِالْبَنِينَ وَ الْبَنَاتِ. يَبْتَدِئُ فَصْلَ الدِّرَاسَةِ وَ الْقِرَاءَةِ وَ الْكِتَابَةِ وَ فَصْلَ الصَّدَاقَةِ بَيْنَ التَّلَامِيذِ.

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾

أَبْدَأُ بِاسْمِ اللَّهِ كَلَامِي أَذْكُرُ رَبِّي عِنْدَ قِيَامِي

أَبْدَأُ بِاسْمِ اللَّهِ دُرُوسِي أَذْكُرُ رَبِّي عِنْدَ جُلُوسِي

أَقْرَأُ بِاسْمِ اللَّهِ كِتَابِي أَسْأَلُ رَبِّي حَلَّ صِعَابِي

مَكْتَبُنَا نُورٌ وَ حَيَاةٌ فِيهِ دُعَاءٌ، فِيهِ صَلَاةٌ

فِيهِ عُلُومٌ، فِيهِ كَمَالٌ فِيهِ كُنُوزٌ، فِيهِ جَمَالٌ

يَتَخَرَّجُ مِنْهُ الْعُلَمَاءُ وَ يُدْرَسُ فِيهِ الْحُكَمَاءُ

هَا كُتُبِي أَنْوَارُ سَمَائِي مَرْحَمَةٌ، كَنْزٌ، كَدَوَائِي

أَبْدَأُ بِاسْمِ اللَّهِ أُمُورِي فَاسْمُ إِلَهِي، زَادَ سُورِي

التَّمْرينُ الْأَوَّلُ

● ترجمه احادیث زیر را کامل کنید^۱.

۱. «خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ.»

..... بهترین مردم کسی است که

۲. «إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ.»

..... قطعاً خدا زیباست

۳. «مَنْ كَتَمَ عِلْمًا؛ فَكَانَهُ جَاهِلٌ.»

..... هر کس دانشی را پنهان کند؛

۴. «لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ.»

..... هیچ خیری در سخنی نیست

۵. «أَكْثَرُ خَطَايَا ابْنِ آدَمَ فِي لِسَانِهِ.»

..... بیشتر گناهان آدمیزاد

التَّمْرينُ الثَّانِي

● احادیث زیر را بخوانید سپس ترجمه درست را انتخاب کنید^۲.

۱. «إِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ.»

الف. به راستی که حسادت نیکی را از بین می‌برد؛ مانند آتش که محصول را از بین می‌برد.

ب. قطعاً حسادت خوبی‌ها را می‌خورد، همان‌گونه که آتش، هیزم را می‌خورد.

۱. كُلُّ الْأَحَادِيثِ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ.

۲. الْحَدِيثُ الْأَوَّلُ إِلَى الثَّلَاثِ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَ الْحَدِيثُ الرَّابِعُ وَ الْخَامِسُ لِلْإِمَامِ عَلِيِّ ع.

۲. «أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ.»

الف. داناترین مردم، کسی است که دانش مردم را به دانش خودش بیفزاید.

ب. عالم ترین مردم، کسی است که علم خودش را از علم مردم کمتر بداند.

۳. «الْكَلَامُ كَالدَّوَاءِ. قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَكَثِيرُهُ قَاتِلٌ.»

الف. سخن مثل درمان است؛ اندک آن سریع شفا می‌دهد و بسیار آن می‌کشد.

ب. سخن مانند داروست؛ اندکش سود می‌رساند و بسیارش کُشنده است.

۴. «إِنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ نِعْمَةٌ مِنَ اللَّهِ.»

الف. قطعاً نیازهای مردم به شما نعمتی از خداوند است.

ب. حتماً رفع نیاز مردم از نعمت‌های خداوند است.

۵. «الْغَرِيبُ مَنْ لَيْسَ لَهُ حَبِيبٌ.»

الف. غریب کسی است که دوستی ندارد.

ب. غریب آن کسی است که با دوستش رابطه خوبی ندارد.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

● به فارسی ترجمه کنید!

۱. ﴿يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ﴾

﴿٢﴾ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٢﴾

﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣﴾

﴿٤﴾ «الْعِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَالِ. الْعِلْمُ يَخْرُسُكَ وَأَنْتَ تَخْرُسُ الْمَالَ.»

﴿٥﴾ «لِكُلِّ شَيْءٍ طَرِيقٌ وَطَرِيقُ الْجَنَّةِ الْعِلْمُ.»

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● فعلهای ماضی و مضارع را در آیات زیر معلوم کنید.

﴿١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ﴿١﴾ الرَّؤْم: ٥٣

﴿٢﴾ مَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ﴿٢﴾ هود: ١٠١

﴿٣﴾ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ﴿٣﴾ الرَّؤْم: ٥٨

﴿٤﴾ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ يُونُس: ٥٥

﴿٥﴾ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ﴿٥﴾ التَّمَل: ٦٥

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● ترجمه ناقص را کامل کنید.

۱. ﴿لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۱۹

برای شما در آن بسیاری هست و از آن

۲. ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ الْتَّوْر: ۳۵

خداوند برای مردم مثلها و خداوند به هر چیزی است.

۳. ﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ يُونُس: ۶۲

هان، قطعاً خدا نه ترسی بر ایشان هست و نه

۴. ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ الْحَجَّجَر: ۹۶

کسانی که همراه خدا خدایی دیگر قرار می‌دهند

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● کدام فعل از نظر زمان با بقیه فعل‌ها «ناهماهنگ» است؟

۱. جَعَلْنَا □ يَسْمَحَانِ □ تَقْطَعَانِ □ نَهْرُبُ □

۲. أَخَذْتُمْ □ أَسْمَعُ □ أَمَرُوا □ أَكَلْنَا □

۳. جَلَبْتُ □ يَجْمَعُ □ كَتَمَا □ جَلَسُوا □

۴. نَحْرُسُ □ حَصَدَتْ □ تَخْدِمِينَ □ يَخْلُقُ □

۵. تَطْرُقَنَّ □ شَرَحَا □ صَنَعْتَنَّ □ صَعَدَنَّ □

التَّمْرِينُ السَّابِعُ

● کدام فعل، مناسب ضمیر داده شده است؟

۱. هُم : صَبَرْتُمْ □ عَبَرْتُمْ □ عَرَفُوا □ عَلِمْنَا □
۲. أَنْتُمْ : يَعِشُونَ □ تَظْلِمُونَ □ يَطْبُخْنَ □ تَضْحَكِينَ □
۳. نَحْنُ : نَغْسِلُ □ يَغْفِرُونَ □ أَفْتَحُ □ تَفْتَحْنَ □
۴. هُمَا : قَبِلْتُمَا □ قَرَّبْتُ □ قَدَرْنَا □ فَعَلْتَا □
۵. هِيَ : تَكْتُمَنَّ □ تَقْدِفُ □ يَكْذِبَانِ □ نَلْبَسُ □

التَّمْرِينُ الثَّامِنُ

● فعل‌های زیر را ترجمه کنید.

	سَيَجْلِسُ		لا يَجْلِسُ	نشست	ما جَلَسَ
	سَوْفَ تَذْهَبُونَ	می‌روید	تَذْهَبُونَ		ذَهَبْتُمْ
نشیدیم	ما سَمِعْنَا		سَمِعْتَنَّ		سَمِعَنَ
نگاه می‌کنم	أَنْظُرُ		نَنْظُرُ		يَنْظُرُ
	صَدَقْتُ	راست گفתי	صَدَقْتُ		صَدَقْتُ
	تَعْرِيفِينَ		تَعْرِفُونَ	می‌شناسند	يَعْرِفُونَ

التَّمْرِينُ التَّاسِعُ

● با توجّه به تصویر پاسخ دهید.

هَلْ هَذَا زَمِيلُكَ؟

مَاذَا عَلَى الشَّجَرَةِ؟

لِمَنْ هَذَا الْمَرَقَدُ؟

أَيْنَ ذَلِكَ الرَّجُلُ؟

كَمْ كُرْسِيًّا حَوْلَ الْمِنْصَدَةِ؟

فِي أَيِّ عِلْمٍ هَذَا الْعَالِمُ مَعْرُوفٌ؟

مَتَى تَلْعَبْنَ كُرَةَ الْمِنْضَدَةِ؟

مَاذَا فِي هَذِهِ السَّاحَةِ؟

بِمَ يُسَافِرُ الْحَجَّاجُ إِلَى مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ؟

يَا تَلْمِيذَاتُ، كَيْفَ حَالُكُنَّ؟

التَّمْرِينُ الْعَاشِرُ

● در جای خالی کلمه مناسب بنویسید.

١. واحد / اثنان / / أربعة / / سبعة / / ثمانية /

..... / عشرة / / اثناعشر

٢. الأول / / الثالث / / الخامس / / السابع /

..... / التاسع / العاشر / / الثاني عشر

٣. يوم السبت / الأحد / / الثلاثاء / / الجمعة

٤. الربيع / / الخريف /

٥. الفطور في الصباح / الغداء في الظهر / في الليل

التَّمْرِينُ الْحَادِي عَشَرَ

● به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱. مَنْ أَنْتَ؟

.....

۲. كَيْفَ حَالُكَ؟

.....

۳. مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

.....

۴. فِي أَيِّ صَفِّ أَنْتَ؟

.....

۵. مَتَى يَبْدَأُ الْعَامُ الدَّرَاسِيُّ فِي إِيرَانَ؟

.....

التَّمْرِينُ الثَّانِي عَشَرَ

● برای فعل‌های زیر، ضمیر مناسب انتخاب سپس هر جمله را ترجمه کنید.

	۱- (هُم ☐ نَحْنُ ☐) نَجَحْنَا.
	۲- (هُم ☐ أَنْتُمْ ☐) يَنْصُرُونَ.
	۳- (أَنْتَ ☐ أَنْتُمْ ☐) لَا تَكْذِبُ.
	۴- (هُنَّ ☐ أَنْتُمْ ☐) وَصَلْتُمْ.
	۵- (أَنْتُمْ ☐ هُنَّ ☐) يَقْدِرْنَ.
	۶- (هِيَ ☐ أَنْتِ ☐) قَرَبْتُ.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ عَشَرَ

● کدام کلمه از نظر معنایی با بقیه کلمات «ناهماهنگ» است؟

۱. مَوْظَفَةٌ □ طَبِيبَةٌ □ طَبَاخَةٌ □ حَقِيبَةٌ □ ۵. بَقَرَةٌ □ جَنَّةٌ □ فَرَسٌ □ سُنْجَابٌ □
۲. مُحَافَظَةٌ □ قَرِيَّةٌ □ مَدِينَةٌ □ عَامِلٌ □ ۶. أُسْرَةٌ □ قَمَرٌ □ كَوْكَبٌ □ شَمْسٌ □
۳. بِنْتُ □ أُخْتُ □ لَوْنٌ □ جَدَّةٌ □ ۷. أُسْبُوعٌ □ ذَهَبٌ □ شَهْرٌ □ سَنَةٌ □
۴. قَدَمٌ □ قَوْلٌ □ يَدٌ □ عَيْنٌ □ ۸. ثُفَّاحٌ □ زُمَانٌ □ تَمْرٌ □ سَحَابٌ □

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ عَشَرَ

● هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «یک کلمه اضافه است.»

۱. كُرَةُ الْقَدَمِ ○ مَكَانٌ يَأْكُلُ فِيهِ النَّاسُ الْفَطُورَ وَالْعَدَاءَ وَالْعِشَاءَ.
۲. الْمُحَافَظَةُ ○ هُوَ الَّذِي يَدْخُلُ الْبَيْتَ بِدَعْوَةٍ أَوْ بِغَيْرِ دَعْوَةٍ.
۳. الْمَطْعَمُ ○ رِيَاضَةٌ يَلْعَبُ فِيهَا أَحَدَ عَشَرَ لَاعِبًا.
۴. الْمَسَاءُ ○ أَرْضٌ وَاسِعَةٌ فِيهَا أَشْجَارٌ كَثِيرَةٌ.
۵. الْغَابَةُ ○ وَقْتُ نِهَايَةِ النَّهَارِ وَبِدَايَةِ اللَّيْلِ.
۶. الْغُرَابُ ○ طَائِرٌ أَسْوَدُ اللَّوْنِ.
۷. الصَّيْفُ ○

التَّمْرِينُ الْخَامِسَ عَشَرَ

● در جای خالی، یکی از کلمه‌های زیر را بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

عَلَيْكَ / ذَهَبِهِ / الْجُلُوسِ / الْحَجَرِ / الْجَاهِلِ / الْأَمَانُ / الصَّعَابِ

۱. أَدَبُ الْمَرْءِ، خَيْرٌ مِنْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
۲. أَلْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ، كَالنَّقْشِ فِي الْإِمَامِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
۳. نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ؛ الصَّحَّةُ وَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
۴. أَلدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ الْإِمَامِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
۵. عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ، خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْإِمَامِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

التَّمْرِينُ السَّادِسَ عَشَرَ

● متضاد کلمه‌های داخل جدول را در کلمات زیر پیدا کنید و بنویسید.

کثیر / لئیل / نهایه / قریب / جمیل / صداقه / یمنین / غالیه / شراء / فریح / کذب / حار

رَخِیصَة	بَعِيد	یَسَار
بَیْع	بِدَايَة	بَارِد
حَزَنَ	قَبِيح	صَدَقَ
قَلِيل	عَدَاوَة	نَهَار

التَّمْرِينُ السَّابِعَ عَشَرَ

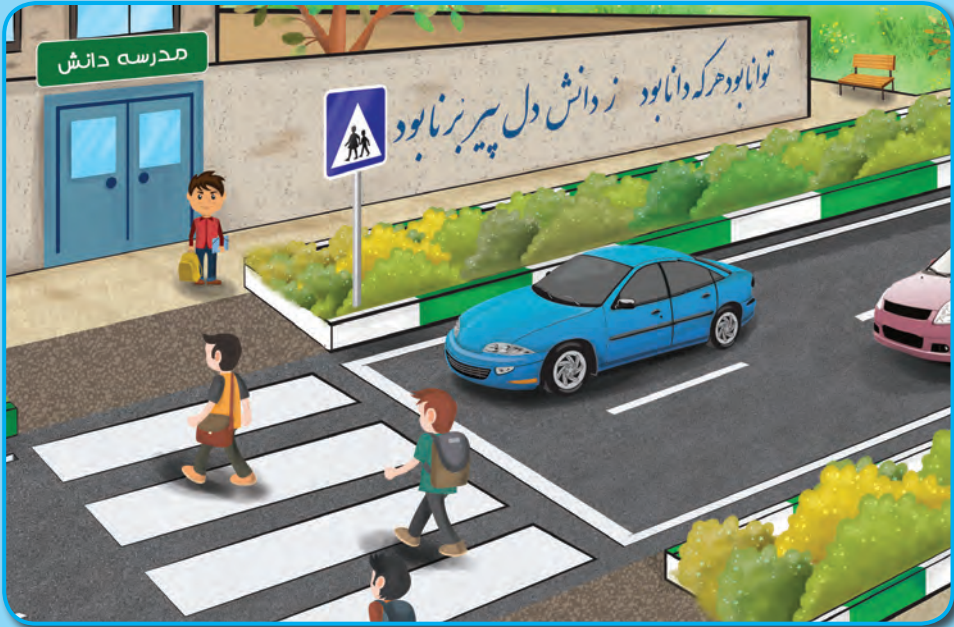
● این کلمات را در جای مناسبی از جدول بنویسید.

أوراق / فَلَّاحانِ / شَجَرَة / رِياضِيونَ / سَيِّدات / مُدَرِّساتانِ

	مفرد مؤنث
	مثنای مذکر
	مثنای مؤنث
	جمع مذکر سالم
	جمع مؤنث سالم
	جمع مکسر

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْعُبُورُ الْأَمِينُ

الدَّرْسُ الثَّانِي

الْمُعْجَم (٣٤ كلمة جديد)

صَحِيفَةٌ : روزنامه «جمع: صُحُف»
 «صَحِيفَةٌ جِدَارِيَّةٌ : روزنامه دیواری»
 صَدَمَ : برخورد کرد
 (مضارع: يَصْدِمُ)
 فَجْأَةً : ناگهان
 قُبْحُ : زشتی
 لَقَدْ : قطعاً
 لِمَ : برای چه (ل + ما)
 ما : آنچه
 مُرور : گذر کردن
 مُسْتَشْفَى : بیمارستان
 مَمَرُ الْمَشَاةِ : گذرگاه پیاده
 مِنتَقَةُ تَعْلِيمِ الْمُرورِ : پارک
 آموزش ترافیک
 نَادِي : صدا زد
 (مضارع: يُنَادِي)
 هَادِي : آرام

تَصَادَمَ : تصادف کرد
 (مضارع: يَتَصَادَمُ، مصدر:)
 تَصَادُمَ
 تَكَلَّمَ : صحبت کرد
 (مضارع: يَتَكَلَّمُ)
 حَذَّرَ : هشدار داد
 (مضارع: يُحذِّرُ)
 دَكِي : باهوش
 رَسَمَ : نقاشی کرد
 (مضارع: يَرَسُمُ، مصدر: رَسَمَ)
 رَصِيفَ : پیاده‌رو
 رَقَدَ : بستری شد، خوابید
 (مضارع: يَرَقُدُ)
 سَتَرَ : پوشاند، پنهان کرد
 (مضارع: يَسْتُرُ)
 سَيْرَ : حرکت
 شَقَاوَةَ : بدبختی

أَمَنَ : ایمان آورد
 (مضارع: يُوْمِنُ)
 أَمِنَ : ایمن
 «الْعُبُورُ الْأَمِينُ : عبور و مرور ایمن»
 أَحَبُّ : محبوب‌ترین
 أَخَذَ : بُرَد، گرفت، برداشت
 إِدَارَةُ الْمُرورِ : اداره راهنمایی و
 رانندگی
 أُسْوَةٌ : الگو
 إِشَارَاتُ الْمُرورِ : علامت‌های
 راهنمایی و رانندگی
 إِفْتَرَبَ مِنْ : نزدیک شد به
 (مضارع: يَفْتَرِبُ)
 أَنْصَحَ : اندرزگوترین
 بُكَاءٌ : گریه کردن، گریه
 تَالِي : بعدی
 «الْيَوْمُ التَّالِي: روز بعد»

الْعُبُورُ الْأَمِينُ

رَجَعَ سَجَادًا مِنَ الْمَدْرَسَةِ حَزِينًا؛ عِنْدَمَا جَلَسَ عَلَى الْمَائِدَةِ مَعَ أُسْرَتِهِ، بَدَأَ بِالْبُكَاءِ فَجْأَةً وَ دَهَبَ إِلَى غُرْفَتِهِ؛ دَهَبَ أَبُوهُ إِلَيْهِ وَ تَكَلَّمَ مَعَهُ وَ سَأَلَهُ: «لِمَاذَا مَا أَكَلْتَ الطَّعَامَ؟!» أَجَابَ: «هَلْ تَعْرِفُ صَدِيقِي حُسَيْنًا؟» قَالَ: «نَعَمْ؛ أَعْرِفُهُ؛ هُوَ

وَلَدٌ ذَكِيٌّ وَهَادِيٌّ. مَاذَا حَدَّثَ لَهُ؟» أَجَابَ سَجَادٌ: «هُوَ رَقَدَ فِي الْمُسْتَشْفَى؛ تَصَادَمَ بِالسَّيَّارَةِ؛ حَدَّثَ التَّصَادُمُ أَمَامِي؛ عِنْدَمَا شَاهَدْتُهُ عَلَى الرَّصِيفِ الْمُقَابِلِ؛ نَادَيْتُهُ؛ فَقَصَدَ الْعُبُورَ بِدُونِ النَّظَرِ إِلَى السَّيَّارَاتِ وَ مِنْ غَيْرِ مَمَرٍ الْمَشَاةِ؛ فَاقْتَرَبَتْ سَيَّارَةٌ مِنْهُ وَ صَدَمَتْهُ. كَانَتْ سُرْعَةُ السَّيَّارَةِ كَثِيرَةً.»

قَالَ أَبُوهُ: «كَيْفَ حَالُهُ الْآنَ؟»

قَالَ سَجَادٌ: «هُوَ مَجْرُوحٌ.»

فِي الْيَوْمِ التَّالِيِ طَلَبَ الْمُدْرَسُ مِنْ تَلَامِيذِهِ كِتَابَةَ قَوَانِينِ الْمُرُورِ وَ رَسْمَ إِشَارَاتِ الْمُرُورِ فِي صَحِيفَةٍ جِدَارِيَّةٍ وَ رِعَايَةَ الْأَعْمَالِ الصَّحِيحَةِ فِي الشُّوَارِعِ وَ الطَّرِيقِ. ثُمَّ أَخَذَ الْمُدِيرُ تَلَامِيذَ الْمَدْرَسَةِ إِلَى مَنطِقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ وَ بَعْدَ يَوْمَيْنِ جَاءَ شُرْطِيٌّ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مِنْ إِدَارَةِ الْمُرُورِ لِشَرْحِ إِشَارَاتِ الْمُرُورِ وَ طَلَبَ مِنْهُمْ الْعُبُورَ مِنْ مَمَرٍ الْمَشَاةِ. كَتَبَ التَّلَامِيذُ صَحِيفَةً جِدَارِيَّةً وَ رَسَمُوا فِيهَا عَلَامَاتِ الْمُرُورِ وَ شَرَحُوا مَعَانِيَهَا.

الدَّوْرَانُ عَلَى الْبَسَارِ مَمْنُوعٌ.

الدَّوْرَانُ عَلَى الْيَمِينِ مَمْنُوعٌ.

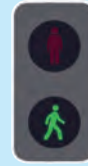
السَّيْرُ فِي هَذَا الطَّرِيقِ مَمْنُوعٌ.

مَمَرٌ الْمَشَاةِ.

تَقْتَرِبُ مِنَ الْمَطْعَمِ.

إِشَارَةٌ مُرُورِ الْمَشَاةِ.

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را بر اساس متن درس بنویسید.

درست نادرست

۱. كَانَ مَوْضِعُ الصَّحِيفَةِ الْجِدَارِيَّةِ قَوَانِينِ الْمُرُورِ.
۲. الْمُدِيرُ أَخَذَ التَّلَامِيذَ إِلَى مِنتَقَةِ تَعْلِيمِ الْمُرُورِ.
۳. رَقَدَ حَسِينٌ فِي مُسْتَوَصِفٍ قَرِيبٍ مِنْ بَيْتِهِ.
۴. رَجَعَ سَجَادٌ إِلَى مَنْزِلِهِ مَسْرُورًا.
۵. أُسْرَةُ سَجَادٍ مَا عَرَفَتْ حُسَيْنًا.

بدانیم

وزن و حروف اصلی

۱. بسیاری از کلمه‌ها در عربی سه حرف اصلی دارند؛ مثال:

حروف اصلی	کلمات هم خانواده
ح ك م	حَاكِمٌ، مَحْكُومٌ، حَكِيمٌ، حِكْمَةٌ، مُحَاكِمَةٌ، حُكُومَةٌ، أَحْكَامٌ
ع ل م	عَالِمٌ، مَعْلُومٌ، عَلِيمٌ، تَعْلِيمٌ، أَعْلَمٌ، عُلُومٌ، إِعْلَامٌ

در کلماتی مانند «حاکم، محکوم، حکیم و ...» سه حرف «ح ک م» به ترتیب تکرار شده‌اند.

به این سه حرف «حروف اصلی» یا «ریشه» کلمه می‌گویند. شناختن حروف اصلی به املائی ما کمک می‌کند. با نگاه به هم‌خانواده‌های یک کلمه می‌توان به حروف اصلی آن پی بُرد؛ اگر با دقت به این کلمه‌ها «مُجَالَسَة / مَجَالِس / مَجْلِس / إجلاس / جلوس / جَلَسَة / جَلِيس» نگاه کنیم؛ درمی‌یابیم که به ترتیب سه حرف «ج ل س» در آنها مشترک است.

 سه حرف اصلی این کلمات چیست؟

رَافِع، مَرْفُوع، رَفِيع: ناظِر، مَنظُور، تَظِير: قَادِر، مَقْدُور، قَدِير:
حروفی که همراه حروف اصلی می‌آیند؛ «حروف زائد» نامیده می‌شوند. این حروف معنای جدیدی به کلمه می‌دهند. حروف اصلی کلمه‌ها به ترتیب با سه حرف «ف ع ل» سنجیده می‌شوند.

مُ	ج	ا	ل	س	ة	↔	مُجَالَسَة
مُ	ف	ا	ع	ل	ة	↔	مُفَاعَلَة

۲. بیشتر کلمات در زبان عربی وزن دارند؛ مثال:

وزن	کلمات
فَاعِل	نَاصِر عَارِفِ ظَالِمِ فَاتِحِ قَاتِلِ ضَارِبِ رَافِعِ
مَفْعُول	مَنْصُورِ مَعْرُوفِ مَظْلُومِ مَفْتُوحِ مَقْتُولِ مَضْرُوبِ مَرْفُوعِ

 کدام کلمه بر وزن فاعِل و کدام بر وزن مفعول است؟ مَقْطُوع، حَامِد، عَابِد، مَذْكَور

فَنِّ تَرْجِمِه

با معنای دو وزن «فَاعِل» و «مَفْعُول» آشنا شوید.

معمولاً وزن «فَاعِل» به معنای «انجام دهنده یا دارنده حالت» و وزن «مَفْعُول» به معنای

«انجام شده» است؛ مثال:

حامد: ستاینده، مَحْمُود: ستوده شده

ترجمه کنید.

يا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ، يا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ!

التَّمَارِينُ

التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ

● حروف اصلی و ترجمه کلمات زیر را بنویسید.

عابِد، مَعْبُود :

فَاتِح، مَفْتُوح :

كَاتِب، مَكْتُوب :

ضَارِب، مَضْرُوب :

خَادِم، مَخْدُوم :

شَاهِد، مَشْهُود :

التَّامِرِينَ الثَّانِي

● وزن کلمات جدول را بنویسید!

ریشه	ماضی	مضارع	مصدر
خ ر ج	أَخْرَجَ	يُخْرِجُ	إِخْرَاجٌ
س ل م	سَلَّمَ	يُسَلِّمُ	تَسْلِيمٌ
ع م ل	تَعَامَلَ	يَتَعَامَلُ	تَعَامُلٌ
ع ل م	تَعَلَّمَ	يَتَعَلَّمُ	تَعَلُّمٌ
خ د م	اسْتَحْدَمَ	يَسْتَحْدِمُ	اسْتِخْدَامٌ
س ف ر	سَافَرَ	يُسَافِرُ	مُسَافَرَةٌ
ك س ر	انْكَسَرَ	يَنْكَسِرُ	انْكِسَارٌ
ش غ ل	اشْتَغَلَ	يَشْتَغِلُ	اشْتِغَالٌ

۱. قابل توجه دبیر گرامی: هدف، آموزش فعل‌های ماضی و مضارع و نیز مصدر ثلاثی مزید نیست.

التَّامِرِينُ الثَّالِثُ

● هر کلمه را به عبارت مرتبط با آن وصل کنید.

۱. قَوَانِينُ الْمُرُورِ ○ قَوَاعِدُ السَّيْرِ وَ الْمُرُورِ فِي الشَّوَارِعِ وَ الطَّرِيقِ.
 ۲. الْمُسْتَشْفَى ○ أَوْرَاقٌ فِيهَا أَخْبَارٌ وَ مَعْلُومَاتٌ أُخْرَى.
 ۳. الرَّصِيفُ ○ جَانِبٌ مِنَ الشَّارِعِ لِمُرُورِ النَّاسِ.
 ۴. الصَّحِيفَةُ ○ مَكَانٌ مَجْهَازٌ لِفَحْصِ الْمَرْضَى.
 ۵. الْبُكَاءُ ○ جَرَيَانُ الدَّمْعِ مِنَ الْحُزَنِ.

التَّامِرِينُ الرَّابِعُ

● جاهای خالی را با کلمات داده شده پُر کنید.

هو - هما - هم - هي - هن - أنت - أنتما - أنتم - أنتِ - أنتن - أنا - نحن

			من
			تو
			او
			ما
			شما
			ایشان

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● در جاهای خالی از کلمات داده شده استفاده کنید. «یک کلمه اضافه است.»

التَّالِي / جِدَارِيَّةٌ / تَصَادَمَتَا / تَلْمِيذٌ / الدُّمُوعُ / حَدَّثَ

۱. يا زَمِيلِي، ما بِكَ؟ لِمَ أَنْتَ حَزِينٌ؟ ماذا

۲. التَّلَامِيذُ مَشْغُولُونَ بِتَهْيِئَةِ صَحِيفَةٍ

۳. أَخِي فِي الصَّفِّ السَّادِسِ الْإِبْتِدَائِيِّ.

۴. السِّيَّارَتَانِ أَمَامَ بَابِ الْمَصْنَعِ.

۵. جَارِيَةٌ عَلَى وَجْهِ الطُّفْلَةِ.

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● کدام کلمه از نظر معنا با سایر کلمه‌ها «ناهماهنگ» است؟

۱. هَادِيٌّ □ سَيَّارَةٌ □ سَفِينَةٌ □ طَائِرَةٌ □

۲. شَارِعٌ □ سَاحَةٌ □ خَاتَمٌ □ رَصِيفٌ □

۳. أَكَلَ □ رَأَى □ شَاهَدَ □ نَظَرَ □

۴. مَاءٌ □ شَرَابٌ □ شَايٌ □ جَارٌ □

۵. يَدٌ □ لِسَانٌ □ سِنَّةٌ □ نَادِيٌّ □

التَّمْرِينُ السَّابِعُ

● آیه و احادیث زیر را ترجمه کنید. سپس کلماتی بر این وزنها در آنها بیابید.

فَاعِلٌ : يَفْعُلٌ : فَعَالَةٌ :

فَعْلٌ : فِعَالٌ :

۱. ﴿ إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴾ الْفَاطِرُ: ۳۸

.....

۲. مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلُقِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

.....

۳. شَرَفَ الْمَرْءَ بِالْعِلْمِ وَالْأَدَبِ لَا بِالْأَصْلِ وَالنَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

.....

۴. إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهُ أَنْصَحُهُمْ لِعِبَادِهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

.....

۵. حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ قُبْحَ النَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

.....

التَّمْرِينُ الثَّامِنُ

● متن زیر را بخوانید سپس پاسخ پرسش‌های آن را بیاوید.

أنا طَالِبٌ فِي الصَّفِّ الثَّاسِعِ. إِسْمِي إِسْحَاقُ. لِي أُخْتَانِ: مَهْدِيمٌ وَ لَالِينُ، هُمَا صَغِيرَتَانِ
فَلَا تَذْهَبَانِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ وَ عِنْدِي أَخَوَانِ: هَاشِمٌ وَ جَوَادُ. هَاشِمٌ أَكْبَرُ أَوْلَادِ الْأُسْرَةِ؛
إِنَّهُ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَ الْآنَ هُوَ حُلْوَانِيٌّ. جَوَادُ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ. نَحْنُ مِنْ مَدِينَةِ
«سَراوان» فِي مُحَافَظَةِ «سِيستان و بلوستان».

۱. لِمَاذَا لَا تَذْهَبُ مَهْدِيمٌ وَ لَالِينُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟
.....
۲. مَا اسْمُ أَكْبَرِ الْبَنِينَ فِي هَذِهِ الْأُسْرَةِ؟
.....
۳. مَنْ تَخَرَّجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ؟
.....
۴. مِنْ أَيِّنَ هَذِهِ الْأُسْرَةِ؟
.....
۵. فِي أَيِّ صَفِّ إِسْحَاقُ؟
.....
۶. كَمِ أُخْتَانِ لِإِسْحَاقِ؟
.....

● با استفاده از کلمات زیر، جدول را حل کنید و رمز را به دست بیاورید.

تصادُمات / تَكَلَّمَ / تَلَامِيذ / نَادَيْتُمْ / مَلَاعِبَ / أَزْهَارُ / مُسْتَشْفَى / اِقْتَرَبْتِ /
 شَقَاوَةٌ / اَنْصَحَ / تَنْظُرُونَ / حَدَّرْتُمَا / اَخَوَاتُ / اِخْوَةٌ / بُكَاءُ / سَيَّارَاتُ / وَقَعْتَ /
 اَلْوَانُ / يَرْسُمْنَ / اَسْمَاكُ / فِصَّةٌ / حَزِينَةٌ / فَجَاءَتْ

رمز ↓

				۱																				
				۲																				
					۳																			
						۴																		
							۵																	
								۶																
									۷															
								۸																
										۹														
											۱۰													
												۱۱												
													۱۲											
														۱۳										
															۱۴									
																۱۵								
																	۱۶							
																		۱۷						
																			۱۸					
																				۱۹				
																					۲۰			
																						۲۱		
																							۲۲	
																								۲۳

۱) ناگهان
۲) نقاشی می‌کند
۳) بیمارستان
۴) افتادی
۵) نقره
۶) صدا زدید
۷) دانش‌آموزان
۸) ماهی‌ها
۹) خواهران
۱۰) صحبت کردن
۱۱) تصادفات
۱۲) نزدیک شدی
۱۳) گریه کردن
۱۴) نگاه می‌کنید
۱۵) برادران
۱۶) شکوفه‌ها
۱۷) ورزشگاه‌ها
۱۸) رنگ‌ها
۱۹) اندرزگوترین
۲۰) هشدار دادید
۲۱) غمگین
۲۲) خودروها
۲۳) بدبختی

نور السَّماءِ

● بخوانید و ترجمه کنید.

۱. ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ البقرة: ۶۲

۲. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ الصف: ۲

۳. ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ الأحزاب: ۲۱

۴. ﴿إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾ البقرة: ۱۸۶

۵. ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ المُجادلة: ۱۱

فَعَالِيَت

● یک روزنامه دیواری درباره معانی علائم راهنمایی و رانندگی به عربی، فارسی و انگلیسی تهیه کنید.

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

قِصَّةُ الْأَخْوَيْنِ

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

الْمُعْجَم (۲۳ كلمة جديد)

عَضِبَ : خشمگین شد
(مضارع : يَعْضَبُ)
عَضْبَان : خشمگین
قَاطِعِ الرَّحِمِ : بُرندۀ پیوند
خویشان
قَبْلُ : بوسید (مضارع : يُقْبَلُ)
قَسَمَ : تقسیم کرد
(مضارع : يُقَسِّمُ)
كَشَفَ : آشکار کرد
(مضارع : يَكْشِفُ)
مَخْزَنَ : انبار «جمع : مَخَازِنُ»

(مضارع : يَحْسَبُ)
حَفَرَ : گند (مضارع : يَحْفِرُ)
ذَهَاب : رفتن
رَاحِم : رحم کننده
رَجَاءً : لطفاً
رَحِمَ : رحم کرد (مضارع : يَرْحَمُ)
صِدْق : راستی، راست گفتن
«لِسَانُ صِدْقٍ : یاد خوب»
عَجَزَ : ناتوان شد
(مضارع : يَعْجِزُ)
عَدُوٌّ : دشمن «جمع : أَعْدَاءُ»

أَخِرَ : پایان «أَخِرِينَ : آیندگان»
إِخْوَان : یاران، برادران
«مفرد : أَخٌ»
إِعْتَذَرَ : معذرت خواست
(مضارع : يَعْتَذِرُ)
أَعْجَزَ : ناتوان ترین
إِكْتِسَابَ : به دست آوردن
تَعَجَّبَ : تعجب کرد
(مضارع : يَتَعَجَّبُ)
جَسْرٌ : پُل «جمع : جُسُورٌ»
حَسِبَ : پنداشت

جِسْرُ الصَّدَاقَةِ

كَانَ حَمِيدٌ وَ سَعِيدٌ أَخَوَيْنِ فِي مَرْزَعَةِ قَمَحٍ؛ فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ وَقَعَتْ عَدَاوَةٌ بَيْنَهُمَا وَ غَضِبَ الْأَخُ الْأَكْبَرُ «حَمِيدٌ» عَلَى الْأَخِ الْأَصْغَرِ «سَعِيدٍ» وَ قَالَ لَهُ: «أُخْرِجْ مِنْ مَرْزَعَتِي.»

وَ قَالَتْ زَوْجَةُ حَمِيدٍ لِزَوْجَةِ سَعِيدٍ: «أُخْرِجِي مِنْ بَيْتِنَا.»

فِي صَبَاحِ أَحَدِ الْأَيَّامِ طَرَقَ رَجُلٌ بَابَ بَيْتِ حَمِيدٍ؛ عِنْدَمَا فَتَحَ حَمِيدٌ بَابَ الْبَيْتِ؛ شَاهِدَ نَجَّاراً؛ فَسَأَلَهُ: «مَاذَا تَطْلُبُ مِنِّي؟»

أَجَابَ النَّجَّارُ: «أَبْحَثُ عَنْ عَمَلٍ؛ هَلْ عِنْدَكَ عَمَلٌ؟»

فَقَالَ حَمِيدٌ: «بِالتَّأَكِيدِ؛ عِنْدِي مُشْكِلَةٌ وَ حَلُّهَا بِيَدِكَ.»

قَالَ النَّجَّارُ: «مَا هِيَ مُشْكِلَتُكَ؟» أَجَابَ حَمِيدٌ: «ذَلِكَ بَيْتُ جَارِي؛ هُوَ أَخِي وَ

عَدُوِّي؛ أَنْظُرْ إِلَى ذَلِكَ النَّهْرِ؛ هُوَ قَسَمٌ الْمَرْعَةَ إِلَى نِصْفَيْنِ بِذَلِكَ النَّهْرِ؛ إِنَّهُ
حَفَرَ النَّهْرَ لِأَنَّهُ غَضَبَانُ عَلَيَّ. عِنْدِي أَحْشَابٌ كَثِيرَةٌ فِي الْمَخْرَزِنِ؛ رَجَاءً، اصْنَعْ
جِدَاراً خَشْبِيّاً بَيْنَنَا.»

ثُمَّ قَالَ لِلنَّجَّارِ: «أَنَا أَذْهَبُ إِلَى السُّوقِ وَ أَرْجِعُ مَسَاءً.» عِنْدَمَا رَجَعَ حَمِيدٌ إِلَى مَرْعَتِهِ
مَسَاءً تَعَجَّبَ كَثِيراً؛ النَّجَّارُ مَا صَنَعَ جِدَاراً؛ بَلْ صَنَعَ جِسْراً عَلَى النَّهْرِ؛ فَغَضِبَ
حَمِيدٌ وَ قَالَ لِلنَّجَّارِ: «مَاذَا فَعَلْتَ؟! لِمَ صَنَعْتَ جِسْراً؟!»

فِي هَذَا الْوَقْتِ وَصَلَ سَعِيدٌ وَ شَاهَدَ جِسْراً فَحَسِبَ أَنَّ حَمِيداً أَمَرَ بِصُنْعِ الْجِسْرِ؛
فَعَبَّرَ الْجِسْرَ وَ بَدَأَ بِالْبُكَاءِ وَ قَبَّلَ أَخَاهُ وَ اعْتَذَرَ.

ذَهَبَ حَمِيدٌ إِلَى النَّجَّارِ وَ شَكَرَهُ وَ قَالَ: «أَنْتَ ضَيْفِي لِثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.»
اعْتَذَرَ النَّجَّارُ وَ قَالَ: «جُسُورٌ كَثِيرَةٌ بَاقِيَةٌ؛ عَلَيَّ الدَّهَابُ لِصُنْعِهَا.»

مِنْ كَلَامِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ :

إِثْنَانِ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمَا: قَاطِعُ الرَّجْمِ وَ جَارُ السَّوِّءِ.

با توجه به متن درس درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را معلوم کنید.

درست نادرست

☐	☐	۱. قَالَتْ زَوْجَةُ حَمِيدٍ لِرَوْحَةَ سَعِيدٍ: أَخْرِجِي مِنْ بَيْتِنَا.
☐	☐	۲. صَنَعَ النَّجَّارُ جِدَارًا حَشِييًّا بَيْنَ الْأَخْوَيْنِ.
☐	☐	۳. بَقِيَ النَّجَّارُ فِي بَيْتِ حَمِيدٍ لِثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.
☐	☐	۴. سَعِيدٌ قَسَمَ الْمَرْزَعَةَ إِلَى نِصْفَيْنِ.
☐	☐	۵. مَا نَدِمَ سَعِيدٌ وَ مَا قَبَّلَ أَخَاهُ.
☐	☐	۶. حَمِيدٌ أَكْبَرُ مِنْ سَعِيدٍ.

فَعْلُ الْأَمْرِ (۱) (يا وَكُدْ، اِفْعَلْ)، (يا بِنْتُ، اِفْعَلِي)

لِمَ أَنْتِ وَحِيدَةٌ؟ اِئْعَبِي مَعَ زَمِيلَاتِكَ.

.....

لِمَ أَنْتَ وَحِيدٌ؟ اِئْعَبْ مَعَ زَمَلَانِكَ.

.....

بدانیم

با فعل امر آشنا شوید. به فرق میان فعل‌های مضارع و امر توجه کنید و ترجمه آنها را یاد بگیرید.

فعل امر		فعل مضارع		شخص
انجام بده	افْعَلْ	انجام می‌دهی	تَفْعَلُ	
	افْعَلِي		تَفْعَلِينَ	

فرق فعل مضارع و فعل امر را کشف کنید.

فعل مضارع	فعل امر	فعل مضارع	فعل امر
تَسْمَعُ: می‌شنوی	اسْمَعْ: بشنو	تَعْلَمِينَ: می‌دانی	اعْلَمِي: بدان
تَجْلِسُ: می‌نشین	اجلس: بنشین	تَجْلِبِينَ: می‌آوری	اجلبي: بیاور
تَكْتُبُ: می‌نویسی	اكتب: بنویس	تَصُدُقِينَ: راست می‌گویی	اصدقي: راست بگو

ترجمه کنید.

	اِزْرَعِي قَمْحًا.		اِبْحَثْ عَنِ الْمِفْتَاحِ.
	ارْجِعِي إِلَى رَبِّكَ		ارْزُقْ عَلمَ إیران.
	اَشْكُرِي أُمَّكَ.		اطْلُبْ خَيْرَ الْأُمُورِ.

التَّمارين

التَّمْرينُ الأوَّلُ

● درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را بر اساس حقیقت بنویسید.

١. الْفَلَّاحُ يَعْمَلُ فِي الْمَزْرَعَةِ وَ الْمَوْظَفُ يَعْمَلُ فِي الْإِدَارَةِ.

٢. مَرَقَدُ الْإِمَامِ الثَّلَاثِ فِي مَدِينَةِ مَشْهَدٍ فِي مُحَافَظَةِ خُرَاسَانَ.

٣. الْمَخْزَنُ مَكَانٌ نَجْعَلُ وَ نَحْفَظُ فِيهِ أَشْيَاءَ مُخْتَلِفَةً.

٤. بَعْدَ تَصَادُمِ سَيَّارَتَيْنِ يَأْتِي شُرْطِيُّ الْمُرُورِ.

٥. الْجِسْرُ مَكَانٌ يَرْقُدُ فِيهِ الْمَرَضِيُّ لِلْعِلَاجِ.

التَّمْرينُ الثَّانِي

● جمله‌های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

رَجَاءُ، اِلْعَبِي مَعَنَا كُرَّةَ الْمِنْصَدَةِ.

رَجَاءُ، اِلْعَبْ مَعَنَا كُرَّةَ الْقَدَمِ.

التَّمرينُ الثالثُ

● آیات شریفه زیر را ترجمه سپس فعل‌های امر را معلوم کنید.

۱. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۱۰۹

۲. ﴿... اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾ الشُّعْرَاءُ: ۸۴

۳. ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ الْمَائِدَةُ: ۸۳

۴. ﴿... أَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ آلِ عِمْرَانَ: ۱۴۷

التَّمرينُ الرابعُ

● هر کلمه را در جای مناسب از جدول بنویسید.

صِعب / صالِحَات / راحِمُونَ / زَوْجَةٌ / جِسْرَيْنِ / تَلْمِيذَتَانِ

مفرد مؤنث	مثنای مذکر	مثنای مؤنث	جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● ترجمه کنید؛ سپس فرق جمله خطاب به مذکر را با جمله خطاب به مؤنث توضیح دهید.

۱. یا اَخی، اِسْمَعْ کَلَامَ مُدَرِّسِنَا.

۲. یا اُختی، اِسْمَعِی کَلَامَ مُدَرِّسَتِنَا.

۳. یا اَیَّتْهَا التَّلْمِیذُ، اَشْکُرُ رَبَّکَ.

۴. یا اَیَّتْهَا التَّلْمِیذَةُ، اَشْکُرِی رَبَّکَ.

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱. مَنْ فِي الْأَرْضِ، يَرْحَمُكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ! □ اِرْحَمِ □ اُسْجُدِ □

۲. اَلْمُهَنْدِسُونَ صَنَعُوا لِعُبُورِ السَّيَّارَاتِ. □ مَخْزَنًا □ جَسْرًا □

۳. سَعِيدٌ اَلْمَزْرَعَةَ إِلَى نِصْفَيْنِ بِذَلِكَ النَّهْرِ. □ قَسَمَ □ حَسِبَ □

۴. عَجَزَ الْمَرِيضُ فَ..... فِي الْمُسْتَشْفَى. □ رَقَدَ □ حَفَرَ □

۵. ظَلَمْتَ صَدِيقَكَ فَهُوَ عَلَيْكَ. □ اَحَبُّ □ غَضَبَانُ □

۶. جَارُنَا يَعْْمَلُ فِي الْكِرَاسِيِّ. □ مَلْعَبٍ □ مَصْنَعٍ □

● کلمه‌های مترادف و متضاد را دو به دو کنار هم بنویسید.

جَمال / تَلْمِید / عِنْدَمَا / حَزین / قُبْح / مَحْزُون / لَمَّا / شَقَاوَة / طالِب / سَعَادَة

..... / /
 /

كَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید؛ سپس فعل‌های ماضی، مضارع و امر را تشخیص دهید.

۱. اِعْلَمَ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

.....

۲. لَا يَشْكُرُ اللَّهُ مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

.....

۳. أَعْجَزُ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ اكْتِسَابِ الْإِخْوَانِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

.....

۴. إِذَا قَدَرْتَ عَلَيَّ عَدْوَكَ؛ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيَّ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

.....

۵. الْعِلْمُ وَالْمَالُ يَسْتُرَانِ كُلَّ عَيْبٍ وَ الْجَهْلُ وَالْفَقْرُ يَكْشِفَانِ كُلَّ عَيْبٍ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

.....

۱. النَّصْر: پیروزی.

۲. حرف «ل» در «إِجْعَلْ» در جمله «... إِجْعَلِ الْعَفْوَ...» برای راحتی تلفظ، علامت کسره گرفته است؛ زیرا تلفظ دو حرف ساکن در کنار هم در زبان عربی دشوار است (إِجْعَلْ الْعَفْو).

فَعَالِيَت

- یک متن کوتاه عربی (قرآن، حدیث، داستان، لطیفه ...) پیدا کنید که فعل امر داشته باشد.

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

سَفِينَةُ الطُّلَّابِ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

الْمُعْجَم (٢٩ كلمة جديد)

فَقَدَ : از دست داد
(مضارع: يَفْقِدُ)
مُحَاوَلَةٌ : تلاش کردن
مَضَى : گذشت
(مضارع: يَمْضِي)
مَطَرٌ : باران «جمع: أمطار»
مُواصَلَةٌ : ادامه دادن
مِياه : آبها «مفرد: ماء»
نَبَاتَاتٌ : گیاهان «مفرد: نَبَات»
نَزَلَ : پایین آمد (مضارع: يَنْزِلُ)
وَقَعَ : اتفاق افتاد، افتاد
وَلَوْ : اگرچه (وَلَوْ بِالصَّيْنِ :
اگرچه در چین باشد).

جَامِعَةٌ : دانشگاه
حَرْبٌ : جنگ «حَرْبِيَّةٌ : جنگی»
دُخَانٌ : دود
رَجَاءٌ : امید
رِيَاحٌ : بادهای «مفرد: رِيح»
شَبَابٌ : جوانان «مفرد: شَابٌ»
دورَةُ جَوَانِي
صَرَخَ : فریاد زد (مضارع: يَصْرُخُ)
الصَّيْنُ : چین
ظَهَرَ : آشکار شد (مضارع: يَظْهَرُ)
عَصَفٌ : وزید
(مضارع: يَعْصِفُ)
فَرَجٌ : گشایش، رهایی از سختی

أَبْحَاثٌ : پژوهش‌ها
«مفرد: بَحْثٌ»
اِحْتَرَقَ : آتش گرفت
(مضارع: يَحْتَرِقُ)
أَدَاءٌ : به جا آوردن، انجام دادن
إِذْ : آن گاه
أَصَابَ : برخورد کرد
(مضارع: يُصِيبُ)
أَفْرِقَةٌ : تیم‌ها، گروه‌ها
«مفرد: فَرِيقٌ»
انْكَسَرَ : شکسته شد
(مضارع: يَنْكَسِرُ)
بَعْتَةٌ : ناگهان

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ

وَقَعَتْ هَذِهِ الْحِكَايَةُ قَبْلَ أَرْبَعِينَ سَنَةً فِي بِلَادِ دَهَبِ ائْتِنَاعَشَرَ طَالِبًا مِنْ طُلَابِ

الْجَامِعَةِ مَعَ أَسْتَاذِهِمْ إِلَى سَفَرَةٍ عِلْمِيَّةٍ لِتَهْيِئَةِ

أَبْحَاثٍ عَنِ الْأَسْمَاكِ؛ كَانَتْ مِياهُ الْبَحْرِ هَادِيَةً؛ فَجَاءَتْ

ظَهَرَ سَحَابٌ فِي السَّمَاءِ؛ ثُمَّ عَصَفَتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ

وَ صَارَ الْبَحْرُ مَوَاجًا. فَأَصَابَتْ سَفِينَتُهُمْ صَخْرَةً؛

فَخَافُوا؛ السَّفِينَةُ **انْكَسَرَتْ** قَلِيلاً وَلَكِنَّهَا مَا غَرِقَتْ؛ عِنْدَمَا وَصَلُوا إِلَى جَزِيرَةٍ مَجْهُولَةٍ،
فَرِحُوا كَثِيراً وَ شَكَرُوا رَبَّهُمْ وَ نَزَلُوا فِيهَا؛ **مَضَى** يَوْمَانِ؛ فَمَا وَجَدُوا أَحَداً فِي الْجَزِيرَةِ
وَ مَا جَاءَ أَحَدٌ لِنَجَاتِهِمْ؛ قَالَ لَهُمُ الْأُسْتَاذُ:

« يَا شَبَابُ، عَلَيْكُمْ بِالمُحَاوَلَةِ. اسْمَعُوا كَلَامِي وَ اعْمَلُوا بِهِ كَأَنَّهُ مَا حَدَّثَ شَيْءٌ.
عَلَيْكُمْ بِمُواصَلَةِ أبحاثِكُمْ.»

ثُمَّ قَسَمَهُمْ إِلَى أَرْبَعَةِ أَفْرِقَةٍ وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الْأَوَّلِ:

« يَا طُلَّابُ، اِبْحَثُوا عَن صَيْدٍ وَ اجْمَعُوا الحَطَبَ.»

وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّانِي: « يَا طَالِبَانِ، اجْلِبَا بَعْضَ الْأَشْيَاءِ الصَّرُورِيَّةِ مِنَ السَّفِينَةِ.»

وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّلَاثِ: « يَا طَالِبَاتُ، أُطْبِخْنَ طَعَاماً.»

وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الرَّابِعِ: « يَا طَالِبَتَانِ، اِبْحَثَا عَن مَوَادِّ غِذَائِيَّةٍ.»

ثُمَّ قَالَ لِلْجَمِيعِ: « **اصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ** » مَضَى أُسْبُوعٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ
الْأَيَّامِ نَزَلَ **مَطَرٌ شَدِيدٌ** وَ أَصَابَتْ صَاعِقَةٌ سَفِينَتَهُمْ **فَاحْتَرَقَتْ**. قَالَ الطُّلَّابُ: « لَا رَجَاءَ
لِنَجَاتِنَا.» فَقَرَأَ الْأُسْتَاذُ هَذِهِ آيَةَ ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا ﴾.

حَزَنَ الطُّلَّابُ وَ قَالُوا: « **فَقَدْنَا** سَفِينَتَنَا.»

وَ بَعْدَ آدَاءِ الصَّلَاةِ وَ الدُّعَاءِ **صَرَخَ** أَحَدُهُمْ **بِعُتَّةٍ**:

« أَنْظِرُوا يَا زُمَّلَاتِي. أَنْظِرُنْ يَا زَمِيلَاتِي. تِلْكَ سَفِينَةُ **حَرَبِيَّةٌ** تَقْتَرِبُ مِنَّا.»

السَّفِينَةُ الحَرَبِيَّةُ اقْتَرَبَتْ مِنْهُمْ وَ نَزَلَ مِنْهَا جُنُودٌ. فَرِحَ الطُّلَّابُ وَ سَأَلُوا الجُنُودَ:

« كَيْفَ وَجَدْتُمْ مَكَانَنَا؟ »

أَجَابَ الجُنُودُ: « رَأَيْنَا **دُخَاناً** مِنْ بَعِيدٍ. فَاتَيْنَا وَ شَاهَدْنَاكُمْ.»

✍️ با توجّه به متن درس گزینه درست و نادرست را معلوم کنید.

درست نادرست

- ❑ ❑ ۱. ذَهَبَ الطُّلُبُ إِلَى هَذِهِ السَّفَرَةِ لِتَهْيِئَةِ أبحاثٍ عَنِ النَّباتِ.
- ❑ ❑ ۲. ما وَجَدَ الطُّلُبُ إِنسانًا غَيْرَهُمْ فِي الْجَزِيرَةِ.
- ❑ ❑ ۳. عَشْرَةُ طُلُابٍ كانوا فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.
- ❑ ❑ ۴. كانت مِياهُ الْبَحْرِ هادئةً فِي الْبدايَةِ.
- ❑ ❑ ۵. وَقَعَتْ هَذِهِ الْحِكايةُ قَبْلَ سَنَتَيْنِ.

فِعْلُ الْأَمْرِ (۲) (يا أولادُ، افعلوا)، (يا بناتُ، افعلنِ)
(يا وُكُدانِ، افعلنا)، (يا بِنْتانِ، افعلنا)

رَجاءُ، اجلسنَ هُنَاكَ.

رَجاءُ، انزلوا مِنَ الْحافِلَةِ.

إِبْحاثًا عَنِ الْجَوابِ فِي الْكِتابِ.

إِبْحاثًا عَنِ الْجَوابِ فِي الْكِتابِ.

بدانیم

در این درس با فعل امر آشنا می‌شوید. به فرق میان فعل مضارع و امر توجه کنید و ترجمه آنها را بیاموزید.

فعل امر		فعل مضارع		شخص
انجام بدهید.	إِفْعَلُوا	انجام می‌دهید.	تَفْعَلُونَ	
	إِفْعَلْنَ		تَفْعَلْنَ	
	إِفْعَلَا		تَفْعَلَانِ	

فرق «فعل مضارع» و «فعل امر» را بیابید.

فعل مضارع	فعل امر	فعل مضارع	فعل امر
تَرَحَّمُونَ: رحم می‌کنید	ارْحَمُوا: رحم کنید	تَضَعْدَنَ: بالا می‌آید	اصْعَدْنَ: بالا بیاید
تَنْزِلَانِ: پایین می‌آید	انزِلَا: پایین بیاید	تَقْبَلَانِ: می‌پذیرید	اقْبَلَا: بپذیرید
تَشْكُرُونَ: تشکر می‌کنید	اشْكُرُوا: تشکر کنید	تَرْسُمَنَ: نقاشی می‌کنید	ارْسُمْنَ: نقاشی کنید

ترجمه کنید.

	ارْسُمِي صُورَةَ الشَّهِيدِ.		اِقْبَلِ الْكَلَامَ الْحَقَّ.
	اُسْجِدْ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.		اغْسِلَا اَيْدِيَكُمْ قَبْلَ الْغَدَاءِ.
	اَهْرُبْنَ مِنْ جَلِيسَاتِ السَّوْءِ.		﴿اَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ﴾

التَّمارين

التَّمْرينُ الْأَوَّلُ

● توضیحات زیر مربوط به کدام واژه جدید از درس است؟

۱. بِلَادٌ كَبِيرَةٌ جَدًّا فِي شَرْقِ آسِيَا.
.....
۲. إِدَامَةُ الْعَمَلِ وَالِاسْتِمْرَارُ عَلَيْهِ.
.....
۳. شَيْءٌ ضَرُورِيٌّ لِلْحَيَاةِ، نَشْرَبُهُ وَ لَا لَوْنَ لَهُ.
.....
۴. يُدْرَسُ فِيهَا الْأُسْتَاذُ وَ يَتَخَرَّجُ مِنْهَا الطُّلَابُ.
.....
۵. الَّذِينَ وَصَلُوا إِلَى سِنِّ الْبُلُوغِ وَ لَيْسُوا أَطْفَالًا.
.....
۶. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الرِّيَاضِيِّينَ أَوْ جَمَاعَةٌ مِنَ الرُّمَلَاءِ فِي الْعَمَلِ.
.....

التَّمْرينُ الثَّانِي

● جمله‌های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

يا صديقاتي، رجاء، أخرجن من المكتبة.

يا أصدقائي، رجاء، أخرجوا من الصف.

يا صَدِيقَتَانِ، اَكْتُبَا جَوَابَ السُّؤَالَيْنِ.

يا صَدِيقَانِ، اِحْمِلَا هَذِهِ الْمِنْضَدَةَ.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

● آيات شریفه زیر را ترجمه سپس فعلهای امر را معلوم کنید.

۱. ﴿رَبِّ اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾ الْقَصَص: ۱۶

۲. ﴿قَالَ اللَّهُ لِمُوسَى وَهَارُونَ ﴿ اذْهَبَا اِلَى فِرْعَوْنَ ﴿ طه: ۴۳

۳. ﴿رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۱۱۸

۴. ﴿... اِعْمَلُوا صَالِحاً اِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۵۱

۵. ﴿وَ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ ﴿ الْبَقَرَة: ۳۴

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● جمله‌های عربی را به فارسی ترجمه کنید و بنویسید چرا ترجمه فارسی یکی است؟

جمله عربی	ترجمه فارسی	چرا ترجمه یکی است؟
يا طُلَّابُ، اُنظُرُوا إِلَى نُزُولِ الْمَطَرِ. يا طالباتُ، اُنظُرْنَ إِلَى نُزُولِ الْمَطَرِ.		
يا طالبانِ، اِلْبَسَا مَلابِسَ مُناسِبَةً. يا طالباتانِ، اِلْبَسَا مَلابِسَ مُناسِبَةً.		

التَّمْرِينُ الْخامِسُ

● هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «یک کلمه اضافه است.»

○ مَكَانٌ لِلتَّعْلِيمِ الْعَالِي بَعْدَ الْمَدْرَسَةِ.	○ ۱. قاطِعُ الرَّجْمِ
○ هُوَ الَّذِي لَا يَذْهَبُ لِمَزارَةِ أَقْرَبائِهِ.	○ ۲. الْمُواصَلَةُ
○ الشَّيْءُ الَّذِي يَصْعَدُ مِنَ النَّارِ.	○ ۳. الْجَامِعَةُ
○ أَخْشابٌ مُناسِبَةٌ لِلاَحْتِراقِ.	○ ۴. الْحَطَبُ
○ حَلُّ الصُّعابِ وَ الْمُشْكِلاتِ.	○ ۵. الدُّخَانُ
	○ ۶. الْفَرَجُ

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید.

۱. لَا عَمَلَ كَالْتَّحْقِيقِ.

۲. الْعِلْمُ أَضَلُّ كُلِّ خَيْرٍ وَالْجَهْلُ أَضَلُّ كُلِّ شَرٍّ.

۳. أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.

۴. خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ^۱.

۵. لَيْسَ الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْخَيْرَ مِنَ الشَّرِّ وَلَكِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ الشَّرِّينِ^۲.

جِدَارُ الصَّيْنِ

۱. الْحَدِيثُ الثَّلَاثُ وَالرَّابِعُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَبَاقِي الْأَحَادِيثِ مِنَ الْإِمَامِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

۲. خَيْرُ الشَّرِّينِ : بَهْتَرِينَ از میان دو شر

تحقیق

● با استفاده از نرم‌افزار قرآن یا کتاب «الْمُعْجَمُ الْمُفَهَّرَسُ لِأَلْفَاظِ الْقُرْآنِ» سه آیه را که حروف اصلی فعل‌های آنها «س م ع»، «خ ر ج» و «ذ ه ب» است بیابید.

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

حَيَوَانَاتُ الْغَابَةِ

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

الْمُعْجَم (١٦ كلمة جديد)

(مضارع : يَظُنُّ)

كَبَر : بزرگسالی

مَات : مُرد (مضارع: يَمُوتُ)

كَلَب : سگ

مَصِير : سرنوشت

نَجَاح : موفقیت

نَقَص : کم شد

(مضارع : يَنْقُصُ)

حَاوَلَ : تلاش کرد

(مضارع : يُحَاوِلُ)

حَدِيقَةُ الْحَيَوَانَاتِ : باغ وحش

سَكَتَ : ساکت شد

(مضارع : يَسْكُتُ)

شَجَّعَ عَلِيَّ : تشویق کرد به

(مضارع : يُشَجِّعُ)

ظَنَّ : گمان کرد

أَسَد : شیر

تَعَلَّبَ : روباه

ثَقِيلُ السَّمْعِ : کم شنوا

«ثَقِيل : سنگین + سَمْع :

شنوایی»

جَدَّ : کوشید (مضارع : يَجِدُّ)

جَرَّحَ : زخمی کرد

(مضارع : يُجَرِّحُ)

الرَّجَاءُ

كَانَتْ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ فِي غَابَةِ: أَسَدٌ وَ تَعَلَّبٌ وَ ذُبُّبٌ وَ غَزَالَةٌ وَ كَلْبٌ وَ ...

فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ جَاءَ سِتَّةُ صَيَّادِينَ وَ حَفَرُوا حُفْرَةً عَمِيقَةً ثُمَّ سَتَرُوهَا لِيَصِيدَ الْحَيَوَانَاتِ وَ يَبِيعَهَا لِحَدِيقَةِ الْحَيَوَانَاتِ. وَقَعَ التَّعَلَّبُ وَ الْغَزَالَةُ فِي الْحُفْرَةِ بَعَثَةً؛ فَطَلَبَا مُسَاعَدَةً؛ لَكِنَّ الْحَيَوَانَاتِ هَرَبْنَ؛ لِأَنَّهُنَّ سَمِعْنَ مِنْ بَعِيدٍ أَصْوَاتَ

الصَّيَّادِينَ. **حَاوَلَ** الثَّلَبَ وَ الْغَزَالَ لِلنَّجَاةِ.

بَعْدَ دَقَائِقٍ رَجَعَتْ حَمَامَةٌ وَقَالَتْ لِلثَّلَبِ: «لَا فَايِدَةَ لِمُحَاوَلَةٍ. لَا تَصْعَدُ. أَنْتَ لَا تَقْدِرُ. لَقَدْ جَرَحْتَ بَدَنَكَ.»

وَرَجَعَ الْكَلْبُ وَقَالَ لِلْغَزَالَةِ: «لَا رَجَاءَ لِنَجَاتِكَ. لَا تَصْعَدِي. أَنْتِ لَا تَقْدِرِينَ. لَقَدْ جَرَحْتَ بَدَنَكَ.»

حَاوَلَ الثَّلَبُ وَ الْغَزَالَ الْخُرُوجَ مَرَّةً أُخْرَى وَلَكِنْ بِدُونِ فَايِدَةٍ.

بَيَّسَتْ الْغَزَالَةُ وَ بَقِيَتْ فِي مَكَانِهَا وَلَكِنَّ الثَّلَبَ حَاوَلَ كَثِيرًا.

قَالَتْ لَهُ الْحَمَامَةُ: «أَنْتَ لَا تَقْدِرُ، لِمَ تُحَاوِلُ؟! اِقْبَلْ مَصِيرَكَ.»

لَكِنَّ الثَّلَبَ خَرَجَ مِنَ الْحُفْرَةِ. فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ وَصَلَ هُدُودًا وَقَالَ: «أَنَا أَعْرِفُ

هَذَا الثَّلَبَ؛ هُوَ ثَقِيلُ السَّمْعِ؛ هُوَ ظَنَّ أَنَّ الْحَمَامَةَ تُشَجِّعُهُ عَلَى الْخُرُوجِ.»

قَالَتْ الْحَيَوَانَاتُ: «نَحْنُ ظَلَمْنَا الْغَزَالَ. عَلَيْنَا بِمُسَاعَدَتِهَا.»

قَالَتْ الْحَمَامَةُ لِلْغَزَالَةِ: «أُخْرِجِي. أَنْتِ تَقْدِرِينَ عَلَى الْخُرُوجِ بِسَهُولَةٍ. لَا تَيْئَاسِي.»

حَاوَلَتِ الْغَزَالَةُ الْخُرُوجَ مَرَّةً أُخْرَى فَخَرَجَتْ وَ فَرِحَتِ الْحَيَوَانَاتُ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَجَدَّ، وَجَدَ.

با توجه به متن درس گزینۀ درست و نادرست را معلوم کنید.

درست نادرست

☐	☐	۱. شَجَّعَتِ الْحَيَوَانَاتُ الثُّعْلَبَ عَلَى الْخُرُوجِ مِنَ الْحُفْرَةِ.
☐	☐	۲. قَبِلَتِ الْغَزَالَةُ مَصِيرَهَا فِي الْبِدَايَةِ.
☐	☐	۳. مَا سَتَرَ الصَّيَادُونَ الْحُفْرَةَ فِي الْغَابَةِ.
☐	☐	۴. كَانَتِ الْحُفْرَةُ قَلِيلَةً الْعُمُقِ.
☐	☐	۵. أَرْبَعَةُ صَيَادِينَ كَانُوا فِي الْغَابَةِ.

فَعْلُ النَّهْيِ (۱) (يا وُلْدُ، لا تَفْعَلْ) ، (يا بِنْتُ، لا تَفْعَلِي)

لا تَكْتُبِي شَيْئاً عَلَى الشَّجَرِ.

لا تَكْتُبْ شَيْئاً عَلَى الشَّجَرِ.

بدانیم

در این درس با فعل نهی آشنا می‌شوید. به فرق میان فعل‌های مضارع و نهی توجه کنید و ترجمه آنها را یاد بگیرید.

فعل نهی		فعل مضارع		شخص
انجام نده.	لا تَفْعَلْ	انجام می‌دهی.	تَفْعَلُ	
	لا تَفْعَلِي		تَفْعَلِينَ	

فرق فعل مضارع منفی و فعل نهی را بیابید.

فعل نهی	فعل مضارع منفی	فعل نهی	فعل مضارع منفی
لا تَكْذِبِي: دروغ نگو	لا تَكْذِبِينَ: دروغ نمی‌گویی	لا تَحْزَنْ: غمگین نشو	لا تَحْزَنْ: غمگین نمی‌شوی

ترجمه کنید.

	لا تَيَأْسُ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ.
	لا تَشْرَبِي شايًا حارًا.

التَّمارين

التَّمْرينُ الأوَّلُ

● توضیحات زیر مربوط به کدام واژه جدید از درس‌های چهارم و پنجم است؟

۱. مَكَانٌ يَذْهَبُ إِلَيْهِ النَّاسُ وَ يُشَاهِدُونَ فِيهِ حَيَوَانَاتٍ مُّخْتَلِفَةً.
۲. السَّعْيُ وَ الاجْتِهَادُ وَ مُوَاصَلَةُ الْعَمَلِ لِلنَّجَاحِ فِي الْحَيَاةِ.
۳. حَيَوَانٌ يَحْرُسُ أَمْوَالَ النَّاسِ.
۴. عَاقِبَةُ الْإِنْسَانِ فِي حَيَاتِهِ.
۵. الَّذِي لَا يَسْمَعُ جَيِّدًا.

التَّمْرينُ الثَّانِي

● جمله‌های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

يا حَبِيبَتِي، لَا تَجْعَلِي حَقِيبَتَكَ هُنَا.

يا حَبِيبِي، لَا تَجْعَلْ حَقِيبَتَكَ هُنَا.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

● آيات و احاديث زير را ترجمه، سپس فعلهاى امر و نهى را معلوم كنيد^۱.

۱. ﴿ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴾

۲. ﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ﴾

۳. إِذَا غَضِبْتَ فَاسْكُتْ.

۴. اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا^۲ وَ اِعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا.

۱. الْجُمْلَةُ الْأُولَى وَ الثَّانِيَةُ آيَاتَانِ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ. الْأَعْرَافُ: ٤٧ وَ التَّوْبَةُ: ٤٠ وَ الْجُمْلَةُ الثَّلَاثَةُ وَ الرَّابِعَةُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

۲. أَبَدًا: تا ابد، ابدى

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● ترجمه کنید.

۱. إِزْرَعُ صِدَاقَةً وَ لَا تَزْرَعُ عَدَاوَةً.

۲. أُسْكُتِي يَا طِفْلَةً وَ لَا تَصْرُخِي.

۳. أُصَدِّقُ فِي حَيَاتِكَ وَ لَا تَكْذِبُ أَبَدًا.

۴. اِئْتَسُ قَمِيصًا أَبْيَضًا فِي اللَّيْلِ لِعُبُورِ الشَّارِعِ وَ لَا تَلْبَسُ أَسْوَدًا.

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● کدام گزینه از نظر معنا با سایر گزینهها «ناهماهنگ» است؟

۱. حَدَاد □ مِصْبَاح □ حَلَوَانِي □ شُرْطِي □

۲. حَطَب □ نَار □ دُخَان □ نَجَاح □

۳. شُهُور □ غَابَةِ □ أَيَّام □ لِيَالِي □

۴. رِيح □ مَطَر □ سَحَاب □ أَخَذ □

۵. رُمَان □ عِنَب □ تَفَّاح □ جَد □

۶. كِبَر □ تَحْت □ فَوْق □ أَمَام □

۷. أَرْزَق □ أَحْمَر □ إِفْتَح □ أَخْضَر □

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

زير هر تصوير نام آن را به عربی بنويسيد. « دو كلمه اضافه است. »
 الْحَمَامَةُ / الْكَلْبُ / الذُّبُّ / الزَّرَافَةُ / الْعَصْفُورُ / الْغَزَالَةُ / السَّمَكَةُ / الْفَيْلُ / الْفَرَسُ /

الْأَسَدُ / الثَّعْلَبُ

..... حَيَوَانُ مَكَّارٌ.

..... حَيَوَانٌ طَوِيلٌ.

..... فِي النَّهْرِ.

..... سُلْطَانُ الْغَابَةِ.

..... حَيَوَانٌ كَبِيرٌ.

..... هَذِهِ جَمِيلَةٌ.

..... حَيَوَانٌ نَجِيبٌ.

..... حَيَوَانٌ حَرِيصٌ.

..... طَائِرٌ صَغِيرٌ.

● با استفاده از کلمات زیر، جدول را کامل کنید و رمز آن را به دست بیاورید.

يُحَاوِلُ / مُوَاصَلَةٌ / اِنْحَثِيَ / اِقْتَرَبَ / شَجَعْنَا / نَزَلُوا / مُهْمَةٌ / كَلْبٌ / ذَهَابٌ /

اِثْنَانٌ / مِهْنَةٌ / جَاهِلٌ / حَزِينٌ / إِذَا / أَسْنَانٌ / صَالِحٌ

رمز ↓

					سگ (۱)
					تلاش می‌کند (۲)
					نزدیک شد (۳)
					جست و جو کن (۴)
					غمگین (۵)
					دو (۶)
					هرگاه (۷)
					شغل (۸)
					ادامه دادن (۹)
					درستکار (۱۰)
					پایین آمدند (۱۱)
					نادان (۱۲)
					مأموریت (۱۳)
					تشویق کردیم (۱۴)
					دندان‌ها (۱۵)
					رفتن (۱۶)

كَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید.

قال أمير المؤمنين عليّ عليه السلام عن العلم:

١. « قَوْلٌ لَا أَعْلَمُ نِصْفُ الْعِلْمِ. »

٢. « مَنْ سَأَلَ فِي صَغَرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ. »

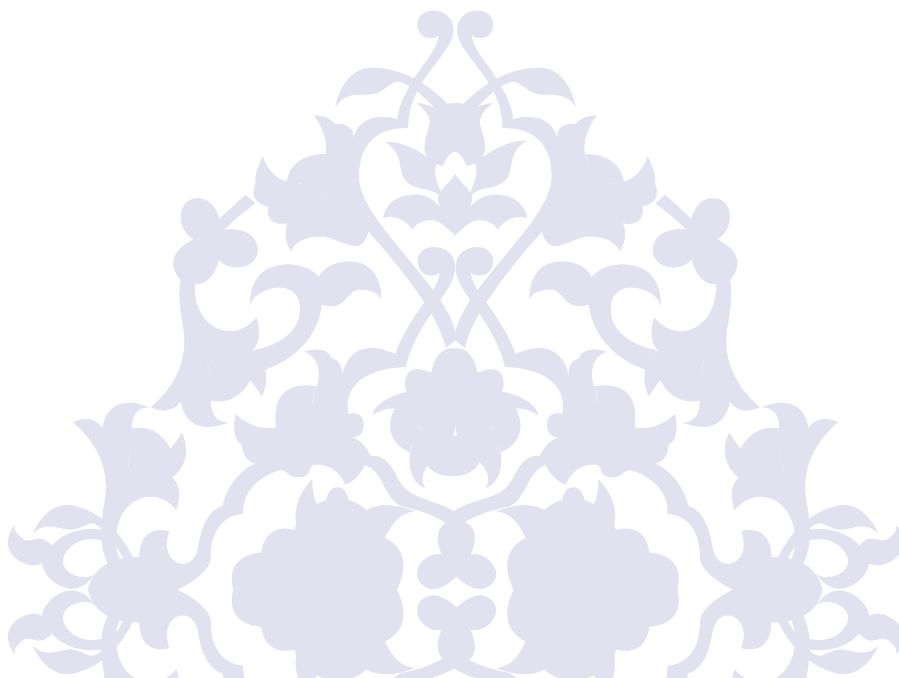
٣. « كُلُّ شَيْءٍ يَنْقُصُ عَلَى الْإِنْفَاقِ، إِلَّا الْعِلْمَ. »

٤. « جَمَالُ الْعِلْمِ نَشْرُهُ وَثَمَرَتُهُ الْعَمَلُ بِهِ. »

٥. « أَيُّهَا النَّاسُ، إِعْلَمُوا أَنَّ كَمَالَ الدِّينِ طَلَبُ الْعِلْمِ وَالْعَمَلُ بِهِ. »

تحقیق

● دو نمونه کتاب معروف در ادبیات فارسی از زبان حیوانات مثال بزنید.

الدَّرْسُ السَّادِسُ

مَدْرَسَةُ الْقَرْيَةِ

الدَّرْسُ السَّادِسُ

الْمُعْجَم (٢٤ كلمة جديد)

غَيَّرَ : تغيّر داد
(مضارع : يُعَيِّرُ)
كَثْرَةٌ : فراوانى
لَامٌ : ملامت كرد (مضارع : يَلُومُ)
مِثَالِي : نمونه
مُزْدَحِمٌ : شلوغ
مِلْفٌ : پرونده
نَامٌ : خوابيد
(مضارع : يَنَامُ/ مترادف : رَقَدَ)
نَشِيطٌ : فَعَالٌ، بانشاط

رَأْسٌ : سر
رَاسِبٌ : مردود
رَسَبٌ : مردود شد
(مضارع : يَرْسُبُ)
رَاقِدٌ : بسترى
رَائِحَةٌ : بو
رُجَاغَةٌ عِطْرٌ : شیشه عطر
صَوْمٌ : روزه
شَرَابٌ : نوشيدنى، شربت
«جمع: أَشْرِيَّة»
عَطَّرَ : عطر زد (مضارع : يُعَطِّرُ)

اسْتَلَمَ : دریافت كرد
(مضارع : يَسْتَلِمُ)
تَرَكَ : ترك كرد (مضارع : يَتْرُكُ)
تَعَلَّمَ : ياد گرفت
(مضارع : يَتَعَلَّمُ)
حَضَرَ : حاضر شد
(مضارع : يَحْضُرُ)
حَفَلَةُ زَوَاجٍ : جشن عروسى
حَفَلَةُ مِيلَادٍ : جشن تولد
دَفَعَ : دور كرد، دفع كرد، پرداخت
(مضارع : يَدْفَعُ)

تَغْيِيرُ الْحَيَاةِ

ابْتَدَأَ الْعَامَ الدَّرَاسِيَّ الْجَدِيدُ وَ ذَهَبَ تَلَامِيذُ الْقَرْيَةِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. كَانَتْ الْقَرْيَةُ صَغِيرَةً وَ جَمِيلَةً. دَخَلَتْ الْمُدْرَسَةُ فِي الصَّفِّ الرَّابِعِ. كَانَ الصَّفُّ مُزْدَحِمًا. قَالَتْ الْمُدْرَسَةُ لِلْبَنِينَ: «اجْلِسُوا عَلَى الْيَمِينِ.» وَ قَالَتْ لِلْبَنَاتِ: «اجْلِسْنَ عَلَى الْيَسَارِ.» هِيَ شَاهَدَتْ تَلْمِيذَةً رَاسِبَةً بِاسْمِ «سَارَةَ». رَسَبَتْ «سَارَةُ» عِنْدَهَا فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ؛ فَحَزِنَتْ وَ ذَهَبَتْ لِمُشَاهَدَةِ مِلْفِهَا لِإِلَاطَاعِ عَلَى مَاضِيهَا. فِي مِلْفِ السَّنَةِ الْأُولَى: هِيَ تَلْمِيذَةٌ جَيِّدَةٌ جِدًّا. تَكْتُبُ وَاجِبَاتِهَا جَيِّدًا. هِيَ نَشِيطَةٌ وَ ذَكِيَّةٌ.

وَ فِي مِلْفِ السَّنَةِ الثَّانِيَةِ: هِيَ تَلْمِيذَةٌ جَيِّدَةٌ جِدًّا. لَكِنَّا حَزِينَةٌ. أُمُّهَا رَاقِدَةٌ فِي الْمُسْتَشْفَى.

وَ فِي مِلْفِ السَّنَةِ الثَّلَاثَةِ: هِيَ فَاقَدَتْ وَالِدَتَهَا فِي هَذِهِ السَّنَةِ. هِيَ حَزِينَةٌ جَدًّا.
 وَ فِي مِلْفِ السَّنَةِ الرَّابِعَةِ: هِيَ تَرَكَتِ الدَّرَاسَةَ وَ لَا تُحِبُّ الْمُدْرَسَةَ وَ تَنَامُ فِي الصَّفِّ.
 الْمُدْرَسَةُ لَامَتْ نَفْسَهَا وَ غَيَّرَتْ طَرِيقَةَ تَدْرِيسِهَا.
 بَعْدَ مُدَّةٍ فِي حَفْلَةِ مِيلَادِ الْمُدْرَسَةِ جَلَبَ التَّلَامِيذُ هَدَايَا لَهَا وَ جَلَبَتْ سَارَةُ لِمُدْرَسَتِهَا
 هَدِيَّةً فِي وَرَقَةٍ صَحِيفَةٍ. كَانَتْ الْهَدِيَّةُ زُجَاجَةً عِطْرٍ أُمُّهَا، فِيهَا قَلِيلٌ مِنَ الْعِطْرِ،

فَضَحَكَ التَّلَامِيذُ؛ فَقَالَتِ الْمُدْرَسَةُ لِلْبَنِينَ: «لَا تَضْحَكُوا» وَ قَالَتْ لِلْبَنَاتِ: «لَا تَضْحَكُنَّ».
 الْمُدْرَسَةُ عَطَّرَتْ نَفْسَهَا بِذَلِكَ الْعِطْرِ.

جَاءَتْ سَارَةُ عِنْدَ مُدْرَسَتِهَا وَ قَالَتْ: «رَائِحَتُكَ مِثْلُ رَائِحَةِ أُمِّي».
 شَجَعَتِ الْمُدْرَسَةُ سَارَةَ؛ فَصَارَتْ تَلْمِيذَةً مِثَالِيَّةً وَ بَعْدَ سَنَوَاتٍ؛ اسْتَلَمَتِ الْمُدْرَسَةُ
 رِسَالَةً مِنْ سَارَةَ مَكْتُوبًا فِيهَا: «أَنْتِ أَفْضَلُ مُعَلِّمَةٍ شَاهَدْتُهَا فِي حَيَاتِي. أَنْتِ غَيَّرْتِ
 مَصِيرِي. أَنَا الْآنَ طَبِيبَةٌ.» وَ بَعْدَ مُدَّةٍ، اسْتَلَمَتِ الْمُدْرَسَةُ رِسَالَةً أُخْرَى مِنَ الطَّبِيبَةِ
 سَارَةَ؛ طَلَبَتْ مِنْهَا الْحُضُورَ فِي حَفْلَةِ زَوَاجِهَا وَ الْجُلُوسَ فِي مَكَانِ أُمِّ الْعُرُوسِ.
 عِنْدَمَا حَضَرَتْ مُدْرَسَتِهَا فِي حَفْلَةِ زَوَاجِهَا؛ قَالَتْ لَهَا سَارَةُ: شُكْرًا جَزِيلًا يَا سَيِّدَتِي؛
 أَنْتِ غَيَّرْتِ حَيَاتِي. فَقَالَتْ لَهَا الْمُدْرَسَةُ:

«لَا يَا بِنْتِي؛ أَنْتِ غَيَّرْتِ حَيَاتِي؛ فَعَرَفْتُ كَيْفَ أُدْرَسُ.»

با توجه به متن درس پاسخ درست را انتخاب کنید.

۱. أَيْنَ جَلَسَتِ الْبَنَاتُ؟
 عَلَى الْيَسَارِ عَلَى الْيَمِينِ
۲. لِمَنْ كَانَتْ زُجَاجَةٌ الْعِطْرِ؟
 لِوَالِدَةِ سَارَةَ لِوَالِدِ سَارَةَ
۳. فِي أَيِّ صَفٍّ كَانَتْ سَارَةُ رَاسِبَةً؟
 فِي الرَّابِعِ فِي السَّادِسِ
۴. مَاذَا كَانَتْ هَدِيَّتُهُ سَارَةَ لِمُدْرَسَتِهَا؟
 صَحِيفَةٌ جِدَارِيَّةٌ زُجَاجَةٌ عِطْرٍ
۵. هَلْ كَانَتْ الْهَدَايَا بِمُنَاسَبَةِ حَفْلَةِ مِيلَادِ الْمُدْرَسَةِ؟ نَعَمْ
 لَا نَعَمْ

فِعْلُ النَّهْيِ (۲) (يا أولادُ، لا تَفْعَلُوا)، (يا بناتُ، لا تَفْعَلْنَ)

(يا ولدانِ، لا تَفْعَلَا)، (يا بنتانِ، لا تَفْعَلَا)

يا زميلاتي، رجاءً، لا تنزلن، اصعدن.

يا زملائي، رجاءً، لا تنزلوا، اصعدوا.

يا زميلتان، رجاءً، لا تنزلا؛ اصعدا.

يا زميلان، رجاءً، لا تنزلا؛ اصعدا.

بدانیم

در این درس نیز با فعل نهی آشنا می شوید.
به فرق میان فعل‌های مضارع و نهی توجه کنید و ترجمه آنها را یاد بگیرید.

فعل نهی		فعل مضارع		شخص
انجام ندهید.	لا تَفْعَلُوا	انجام می‌دهید.	تَفْعَلُونَ	
	لا تَفْعَلْنَ		تَفْعَلْنَ	
	لا تَفْعَلَا		تَفْعَلَانِ	

فرق میان فعل مضارع منفی و فعل نهی را بیابید.

لا تَرْجِعِينَ: بر نمی‌گردی ← لا تَرْجِعِي: بر نگرد	لا تَرْجِعُ: بر نمی‌گردد ← لا تَرْجِعْ: بر نگرد
لا تَتْرُكْنَ: رها نمی‌کنید ← لا تَتْرُكْنَ: رها نکنید	لا تَذْهَبُونَ: نمی‌روید ← لا تَذْهَبُوا: نروید
لا تَنْزِلَانِ: پایین نمی‌آید ← لا تَنْزِلَا: پایین نیابید	

ترجمه کنید.

	لا تَرْقُدُوا تَحْتَ الشَّجَرِ فِي اللَّيْلِ.
	يا أَخَوَاتِي، لا تَظْهَرْنَ بِدُونِ حِجَابٍ.
	يا أَخِي، لا تَضْحَكْ بِصَوْتٍ مُرْتَفِعٍ.
	لا تَخْرُجِي وَحَدَّكَ؛ أَخْرُجِي مَعَ زَمِيلَاتِكَ.

التَّمارين

التَّمْرينُ الأوَّلُ

● توضیحات زیر مربوط به کدام واژه جدید از درس است؟

..... ۱. الإِمْتِنَاعُ عَنِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ لِفَرِيضَةٍ دِينِيَّةٍ.

..... ۲. الشَّخْصُ الَّذِي يُحِبُّ العَمَلَ وَ يُحاوِلُ كَثِيرًا.

..... ۳. صِفَةٌ لِلْمَكَانِ المَمْلُوءِ بِالأَشْخاصِ وَ الأَشْياءِ.

..... ۴. الطَّالِبُ الَّذِي لا يَنْجَحُ فِي الإِمْتِحاناتِ.

..... ۵. إِجْتِمَاعُ النَّاسِ لِفَرَحٍ.

التَّمْرينُ الثَّانِي

● جمله‌های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

لا تَجْلِسَنَّ هُنَاكَ؛ إِجْلِسَنَّ هُنَا.

لا تَكْشِفُوا عُيُوبَ أَصْدِقائِكُمْ.

لَا تَشْرَبِي مِنْ هَذَا الْمَاءِ.

لَا تَذْهَبِي مِنْ هُنَا.

الْتَّمَرِينَ الثَّلَاثُ

● آيات زیر را ترجمه، سپس فعل‌های ماضی، مضارع، امر و نهی را معلوم کنید.

۱. ﴿أَكْتُبُ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ﴾ الأعراف: ۱۵۶

۲. ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ الأعراف: ۴۷

۳. قَالَ اللَّهُ لَادَمَ وَ حَوَاءَ : ﴿لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ الأعراف: ۱۹

۴. ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ ...﴾ المُرْمَل: ۱۰

۵. ﴿وَاشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ ...﴾ النَّحْل: ۱۱۴

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● فعل‌های زیر را در جدول قرار دهید و معنایشان را بنویسید.

سَوَفَ يَسْكُتُ / أُتْرِكَ / لَا يَدْرُسُ / ظَهَرَ / تَعْرِفِينَ / لَا تَحْضُرُ / مَا طَبَّخَتْ
يَنْفَعُ / لَا يَصْرُخُ / لَا تَحْسَبُ / قَدَفْتُمْ / سَتَحْفَظُونَ / مَا رَسَمْنَا / اِشْرَبُ

		ماضی
		ماضی منفی
		مضارع
		مضارع منفی
		امر
		نهی
		مستقبل

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید!

۱. « لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَصَوْمِهِمْ وَكَثْرَةِ الْحَجِّ...
وَلَكِنْ انظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَادَاءِ الْأَمَانَةِ. »

۲. « عَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ فَإِنَّ الصَّبْرَ مِنَ الْإِيمَانِ كَالرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ. »

۳. « انظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَلَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ. »

۴. « لَا فَقْرَ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ. »

۵. « مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ. »

۱. الْحَدِيثُ الْأَوَّلُ وَالْخَامِسُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَالْحَدِيثُ الثَّانِي وَالثَّلَاثُ وَالرَّابِعُ مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ

۲. در اینجا «فَإِنَّ» یعنی «زیرا»

۳. الْجَسَدُ: بدن

تحقیق

● آیه، حدیث، شعر یا سخنی زیبا بیابید که با پیام اخلاقی متن درس هماهنگ باشد.

الدَّرْسُ السَّابِعُ

مُخْتَبَرُ إِدِيسُون

الدَّرْسُ السَّابِعُ

المُعْجَم (٣٠ كلمة جديد)

طَرَدَ: با تندی راند
(مضارع: يَطْرُدُ)
طُفُولَةٌ: کودکی
عَرَبَةٌ: واگن، گاری
كَمَلَّ: کامل کرد
كَهْرَبَائِيٌّ: برقی
كِيْمَاوِيٌّ: شیمیایی
مُسْجَلٌ: دستگاه ضبط
مَطْبَعَةٌ: چاپخانه
«جمع: مَطَابِعُ»
نَفَقَاتٌ: هزینه‌ها
«مفرد: نَفَقَةٌ»
نَوْمٌ: خواب
وَصَّعٌ: گذاشت «مترادف: جَعَلَ»

حَرِيْقٌ: آتش سوزی
دَرَسَ: درس خواند
(مضارع: يَدْرُسُ)
دَفْعٌ: پرداختن
رَئِيسِيٌّ: اصلی
سَاعَدَ: کمک کرد
(مضارع: يُسَاعِدُ)
شَرِكَةٌ: شرکت
صِنَاعَةٌ: صنعت
«صِنَاعِيَّةٌ: صنعتی»
صُورٌ مُتَحَرِّكَةٌ: عکس‌های متحرک
طَاقَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ: نیروی برق
طَبَعَ: چاپ کرد
(مضارع: يَطْبَعُ)

آلَةٌ: دستگاه «جمع: آلَاتُ»
آلَةٌ طِبَاعَةٌ: دستگاه چاپ
أَحْسَنَ عَمَلًا: کاری را نیکو
انجام داد
اِخْتَرَعَ: اختراع کرد
(مضارع: يَخْتَرِعُ)
أَدَوَاتٌ: ابزارها «مفرد: أَدَاةٌ»
أَضَاعَ: تباه کرد
(مضارع: يُضِيعُ)
أَنْقَذَ: نجات داد
(مضارع: يُنْقِذُ)
بَضَائِعٌ: کالاها «مفرد: بَضَاعَةٌ»
بَطَّارِيَّةٌ: باتری
تِمْنَالٌ: تندیس «جمع: تِمَنَائِلُ»

ثَمَرَةُ الْجِدِّ

كَانَ إِدِيسُونُ فِي السَّابِعَةِ مِنْ عُمْرِهِ، عِنْدَمَا عَجَزَتْ أَسْرَتُهُ عَنْ دَفْعِ نَفَقَاتِ دِرَاسَتِهِ؛
فَطَرَدَهُ مُدِيرُ مَدْرَسَتِهِ مِنَ الْمَدْرَسَةِ وَقَالَ عَنْهُ:
«إِنَّهُ تَلْمِيذٌ أَحْمَقٌ.» فَصَارَ بَائِعَ الْفَوَاكِهِ؛ وَلَكِنَّهُ
مَا تَرَكَ الدِّرَاسَةَ؛ بَلْ دَرَسَ بِمُسَاعَدَةِ أُمِّهِ؛ هِيَ
سَاعَدَتْهُ كَثِيرًا. كَانَ إِدِيسُونُ ثَقِيلَ السَّمْعِ
بِسَبَبِ حَادِثَةٍ أَوْ مَرَضٍ أَصَابَهُ أَيَّامَ الطُّفُولَةِ.

تَمَثُّلُ إِدِيسُونِ أَمَامَ الْجَسْرِ

إديسون أَحَبَّ الكِيمِيَاءَ. فَصَنَعَ مُخْتَبَرًا صَغِيرًا
فِي مَنزِلِهِ وَ بَعْدَ مُدَّةٍ قَدَرَهُ عَلَى شِرَاءِ بَعْضِ الْمَوَادِّ
الْكِيمَاوِيَّةِ وَ الْأَدْوَاتِ الْعِلْمِيَّةِ وَ بَعْدَ مُحَاوَلَاتٍ
كثِيرَةٍ صَارَ مَسْؤُولًا فِي أَحَدِ الْقِطَارَاتِ وَ قَدَرَ عَلَى

شِرَاءِ آلَةِ طِبَاعَةٍ وَ وَضَعَهَا فِي عَرَبَةِ الْبُضَائِعِ وَ فِي السَّنَةِ الْخَامِسَةِ عَشْرَةَ مِنْ عُمُرِهِ
كَتَبَ صَحِيفَةً أُسْبُوعِيَّةً وَ طَبَعَهَا فِي الْقِطَارِ. فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ انْكَسَرَتْ إِحْدَى زُجَاجَاتِ
الْمَوَادِّ الْكِيمَاوِيَّةِ فِي الْمَطْبَعَةِ؛ فَحَدَّثَ حَرِيقٌ فَطَرَدَهُ رَئِيسُ الْقِطَارِ وَ عِنْدَمَا أَنْقَذَ

طِفْلًا مِنْ تَحْتِ الْقِطَارِ، جَعَلَهُ وَالِدَ الطِّفْلِ رَئِيسًا فِي
شَرِكَّتِهِ.

كَانَ إديسون مَشْغُولًا فِي مُخْتَبَرِهِ لَيْلًا وَ نَهَارًا.
هُوَ أَوَّلُ مَنْ صَنَعَ مُخْتَبَرًا لِلْبُحَاثِ الصَّنَاعِيَّةِ.
إِخْتَرَعَ وَ كَمَّلَ إديسون أَكْثَرَ مِنْ أَلْفِ إِخْتِرَاعٍ
مِهِمٌّ؛ مِنْهَا الْمِصْبَاحُ الْكَهْرَبَائِيُّ وَ الْمُسْجَلُ وَ
الصُّورُ الْمُتَحَرِّكَةُ وَ آلَةُ السِّيْنَمَا وَ بَطَّارِيئَةُ السَّيَّارَةِ.
إِنَّهُ قَدَرَ عَلَى تَأْسِيسِ أَوَّلِ شَرِكَّةٍ لِتَوْزِيعِ الطَّاقَةِ
الْكَهْرَبَائِيَّةِ. وَ الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّةُ فِي هَذَا الْعَصْرِ
سَبَبٌ رَئِيسِيٌّ لِتَقَدُّمِ الصَّنَاعَاتِ الْجَدِيدَةِ.

الْكَهْفُ: ٣٠

﴿ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴾

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با توجه به متن درس معلوم کنید.

درست نادرست

☐	☐	١. عَدَدُ إِخْتِرَاعَاتِ إِدِيسُونِ سَبْعُونَ.
☐	☐	٢. إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ.
☐	☐	٣. أَحَبَّ إِدِيسُونِ عِلْمَ الْكِيمِيَاءِ فِي صِغَرِهِ.
☐	☐	٤. سَاعَدَتْ أُمَّ إِدِيسُونِ وَلَدَهَا فِي الدَّرَاسَةِ.
☐	☐	٥. وَضَعَ إِدِيسُونُ آلَةَ الطَّبَّاعَةِ الَّتِي اشْتَرَاهَا فِي بَيْتِهِ.

ترکیب وصفی ◀ (موصوف و صفت) و ترکیب اضافی ▶ (مضاف و مضاف‌الیه)

(موصوف و صفت)

آثار تخت جمشید في محافظة فارس

هذا أثر تاريخي في محافظة كبيرة.

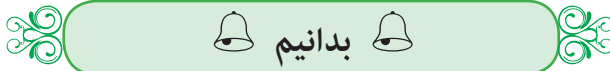
قلعة فلك الأفلاك في محافظة لرستان

هذه قلعة تاريخية في محافظة جميلة.

(مضاف و مضاف‌الیه)

تَمَائِلُ الْعُلَمَاءِ، فِي مَقَرِّ مَنْظَمَةِ الْأُمَّمِ الْمُتَّحِدَةِ^۱. تَمَثَالُ الْمُتَنَبِّي^۲، فِي مَدِينَةِ بَغدَادِ.

موصوف، اسمی است که برایش یک یا چند ویژگی می‌آوریم که صفت نامیده می‌شود.
مضاف، اسمی است که به اسم بعد از خودش (یعنی مضاف‌الیه) نسبت داده می‌شود؛
مثال:

مضاف و مضاف‌الیه		موصوف و صفت	
آزمایشگاهِ مدرسه	مُخْتَبِرُ الْمَدْرَسَةِ	آزمایشگاهی کوچک	مُخْتَبِرٌ صَغِيرٌ
صنعتِ کاغذ	صِنَاعَةُ الْوَرَقِ	صنعتِ جدید	الصَّنَاعَةُ الْجَدِيدَةُ
دانشجویانِ دانشگاه	طُلَّابُ الْجَامِعَةِ	دانشجویانی کوشا	طُلَّابٌ مُجْتَهِدُونَ

۱. تندیس دانشمندان ایرانی در جایگاه سازمان ملل متحد در شهر وین کشور اتریش

۲. شاعر نامدار سده چهارم هجری قمری در روزگار خلافت بنی عباس متولد کوفه

فَنِّ تَرْجَمَهُ

به ترجمه ترکیب‌های زیر در جمله دقت کنید^۱:

۱. سَاعَدَتْ أُخْتِي الْكَبِيرَةَ جَدَّتَنَا.

خواهرِ بزرگم به مادر بزرگمان کمک کرد.

۲. نَادَيْتُ أَخِي الْأَصْغَرَ لِكِتَابَةِ وَاجِبَاتِهِ.

برادر کوچک‌ترم را برای نوشتن تکلیف‌هایش صدا زدم.

الف. جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

۱. لَبِسْتُ أُمِّي خَاتَمَهَا الذَّهَبِيَّ فِي حَفْلَةِ مِيلَادِ أَخِي الْأَكْبَرِ.

۲. شَجَعْنَا فَرِيقَنَا الْفَائِزَ فِي نِهَائَةِ الْمُسَابَقَةِ.

۳. قَسَمَتْ مَرْعَتَنَا الْكَبِيرَةَ إِلَى نِصْفَيْنِ.

۴. هُوَ يَعْمَلُ بِوَاجِبَاتِهِ الْمَدْرَسِيَّةِ.

۵. كَانَتْ سَفَرَتُنَا الْعِلْمِيَّةَ مُفِيدَةً.

۶. أَشْكُرُكَ عَلَى عَمَلِكَ الصَّالِحِ.

ب. مضاف‌الیه و صفت را در کلماتی که زیرشان خط کشیده شده است معلوم کنید.

۱. در ارزیابی از این قاعده، فقط باید از مثال‌هایی مانند کتاب استفاده کرد.

التَّمارين

التَّمْرينُ الْأَوَّلُ

● درستی یا نادرستی هر جمله را بر اساس حقیقت بنویسید.

۱. الشَّرْكَةُ مَوْسَسَةٌ تِجَارِيَّةٌ أَوْ اِفْتِصَادِيَّةٌ يَعْمَلُ فِيهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ.

۲. اَلْقِطَارُ مَكَانٌ بَيْعِ اَلْبَضَائِعِ مِثْلُ اَلْمَلَابِسِ وَ اَلْفَوَاكِهِ.

۳. اَلْمَطْبَعَةُ مَخْرَجٌ لِحِفْظِ اَلْمَوَادِّ اَلْغِذَائِيَّةِ كَالْخُبْزِ.

۴. اَلطُّفُولَةُ هِيَ السَّنَوَاتُ اَلأُولَى مِنْ حَيَاةِ اَلْإِنْسَانِ.

۵. اَلصَّاعِقَةُ كَهْرَبَاءٌ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَعَ الرَّعْدِ.

التَّمْرينُ الثَّانِي

● جمله‌های زیر را ترجمه کنید. سپس مضاف‌الیه و صفت را در کلماتی که زیرشان خط کشیده شده است، معلوم کنید.

جُنُودُنَا اَلْأَقْوِيَاءُ، جُنُودٌ مُؤْمِنُونَ.

مَسْجِدُ اَلْإِمَامِ، اَنْرٌ قَدِيمٌ فِي مَحَاظِفَةِ اِصْفَهَانَ.

اَلْجِسْرُ اَلْأَبْيَضُ، عَلٰى نَهْرِ كَارُونَ.

مَرَقَدُ الْعَالِمِ اَلْإِيرَانِيِّ اِبْنِ سِينَا فِي مَدِينَةِ هَمْدَانَ.

الْتَمْرِينُ الثَّالِثُ

● کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید. =، ≠

صداقة..... عداوة وَصَعَ..... جَعَلَ لَيْلٌ..... نَهَارٌ عاقِلٌ..... مَجْنُونٌ
 راسبٌ..... ناجِحٌ أَعْدَاءٌ..... أَصْدِقَاءُ صَعْبٌ..... سَهْلٌ جُلُوسٌ..... قِيَامٌ
 طویل..... قَصيرٌ نَامٌ..... رَقَدَ قَبِيحٌ..... جَميلٌ جَاءَ..... أَتَى

الْتَمْرِينُ الرَّابِعُ

● در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

أَنْقَذَ / رَئِيسِي / اِحْتَرَقَ / طَبَعَ / نَفَقَاتُ / الصَّحِيفَةُ / بَضَائِعُ

۱. كَانَتْ الْجَامِعَةُ غَالِيَةً وَ مَا كُنْتُ قَادِرًا عَلَى دَفْعِهَا وَحْدِي.

۲. اِنْكَسَرَتْ اِحْدَى الرَّجُلَاتِ فِي الْمُخْتَبَرِ فَ كُلُّ الْأَشْيَاءِ.

۳. يَجْلِبُ التَّاجِرُ جَدِيدَةً إِلَى دُكَّانِهِ لِلْبَيْعِ.

۴. يَبْدَأُ وَالِدِي يَوْمَهُ بِقِرَاءَةِ دَائِمًا.

۵. اِدِيسُونِ طِفْلاً مِنْ تَحْتِ الْقِطَارِ.

الْتَمْرِينُ الْخَامِسُ

● فعل‌های زیر را مانند مثال ترجمه کنید.

ماضی منفی	مضارع منفی	مستقبل (آینده)	امر	نهی
ما دَهَبْتُ: نرفت	لا يَدُهْبُ:	سَيَدُهْبُ:	اِذْهَبْ:	لا تَدُهْبُ:
ما شَرِبُوا: نوشیدند	لا يَشْرَبُونَ:	سَيَشْرَبُونَ:	اِشْرَبُوا:	لا تَشْرَبُوا:
ما غَسَلَ: نشست	لا يَغْسِلُ:	سَوْفَ يَغْسِلُ:	اغْسِلْ:	لا تَغْسِلْ:

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● با استفاده از کلمات زیر، جدول را حل کنید و رمز آن را به دست بیاورید.

مَعْجُونُ / أَبْحَاثُ / طُفُولَةٌ / صِنَاعَةٌ / نَفَقَاتُ / أَنْهَارُ / دَفْعُ / مَسْجَلَاتُ /
مَطَابِعُ / مُزْدَحِمُ / آلَاتُ / تَمَائِيلُ / شُهُورُ / كُرْسِيُّ / أَنْفُسُهُمْ / اِبْتَدَأَ

رمز ↓

□	□	□	□	□	□	۱	۱. کودکی
□	□	□	□	□	□	۲	۲. هزینها
□	□	□	□	□	□	۳	۳. خمیر
□	□	□	□	□	□	۴	۴. رودخانهها
□	□	□	□	□	□	۵	۵. پژوهشها
□	□	□	□	□	□	۶	۶. شروع شد
□	□	□	□	□	□	۷	۷. صندلی
□	□	□	□	□	□	۸	۸. ضبط صوتها
□	□	□	□	□	□	۹	۹. ماهها
□	□	□	□	□	□	۱۰	۱۰. چاپخانهها
□	□	□	□	□	□	۱۱	۱۱. شلوغ
□	□	□	□	□	□	۱۲	۱۲. تندیسها
□	□	□	□	□	□	۱۳	۱۳. دستگاهها
□	□	□	□	□	□	۱۴	۱۴. صنعت
□	□	□	□	□	□	۱۵	۱۵. پرداختن
□	□	□	□	□	□	۱۶	۱۶. خودشان

قالَ أميرُ المؤمنينَ عليٌّ عليه السلامُ :

رمز :

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید^۱.

۱. « عَلَيكَ بِذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ نُورُ الْقَلْبِ. »

۲. « جَلِيسُ السَّوِّءِ شَيْطَانٌ. »

۳. « الدُّنْيَا مَزْرَعَةُ الآخِرَةِ. »

۴. « الْعِلْمُ كَنْزٌ عَظِيمٌ. »

۵. « النَّوْمُ أَخُو الْمَوْتِ. »

تحقیق

● تحقیق کنید و یک فرد را که با تلاش بسیار در زندگی موفق شده و به بشریت خدمت کرده است، در کلاس معرفی کنید.

۱. الْحَدِيثُ الْأَوَّلُ إِلَى الرَّابِعِ مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ وَ الْحَدِيثُ الْخَامِسُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

مَكَّةُ الْمُكْرَمَةِ

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

(۱۸ کلمه جدید)

كُنْتُ أَشْتَغِلُ : کار می‌کردم
لا بَأْسَ : اشکالی ندارد
لا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ : وظیفه
بود؛ تشکر لازم نیست
مُتَحَفٌ : موزه
مُكْرَمٌ : گرامی داشته شده
نُقُودٌ : پول، پول‌ها

ثَلَاثُونَ، ثَلَاثِينَ : سی
دَلِيلٌ : راهنما
رَكِبَ : سوار شد
(مضارع: يَرْكَبُ)
سَيَّارَةٌ الْأُجْرَةِ : تاکسی
عَمَّالٌ : کارگران «مفرد: عامِلٌ»
كَثُرَ : زیاد شد (مضارع: يَكْثُرُ)

إِدْخَالٌ : داخل کردن
إِسْتَخْرَجَ : بیرون آورد
(مضارع: يَسْتَخْرِجُ)
إِسْتَعْلَلَ : کار کرد (مضارع: يَسْتَعْلِلُ)
بِئْرٌ : چاه
تَعَالَى : بیا
تَفَضَّلَ : بفرما

حِوَارٌ بَيْنَ الزَّائِرِ وَ سَائِقِ سَيَّارَةِ الْأُجْرَةِ

- اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ. - عَلَیْكُمْ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللّهِ وَ بَرَکَاتُهَا.

أَیْنَ تَذْهَبُونَ؟

- تَذْهَبُ إِلَى مُتَحَفٍ مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ. - أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ. تَفَضَّلُوا. اِرْكَبُوا.

- كَمْ رِیَالًا تَأْخُذُ مِنَّا؟ - أَرْبَعِينَ رِیَالًا.

- الْأُجْرَةُ غَالِيَةٌ. نَحْنُ ثَلَاثَةٌ أَشْخَاصٌ. - عَفْوًا؛ ثَلَاثُونَ رِیَالًا. لِكُلِّ زَائِرٍ عَشْرَةٌ

رِیَالَاتٍ.

- نَعَمْ. لا بَأْسَ. يا شَبَابُ، هَلْ أَنْتُمْ إِيرَانِيُونَ؟

- أَنَا بِإِكِسْتَانِيٍّ وَ أَشْتَغِلُ هُنَا. فِي وَطَنِي

كُنْتُ أَشْتَغِلُ فِي الْمَرْعَةِ.

- لا؛ مَا رَأَيْتُهُ. مَا كَانَتْ عِنْدِي فُرْصَةً.

- لِأَنِّي أَشْتَغِلُ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الْمَسَاءِ.

- الْعَاشِرَةَ تَمَامًا.

- لا؛ لَا أَقْدِرُ. شُكْرًا جَزِيلًا.

جَوَارٌ بَيْنَ الزَّائِرِ وَ دَلِيلِ الْمُتَحَفِّ

- الْأَثَارُ التَّارِيخِيَّةُ لِلْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ.

- الْعَمُودُ الْخَشْبِيُّ لِلْكَعْبَةِ.

- بَابُ الْمِنْبَرِ الْقَدِيمِ لِلْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ؛

آثَارُ بَيْتِ زَمْرَمَ؛ صُورُ الْحَرَمَيْنِ وَ مَقْبَرَةُ

الْبُقَيْعِ؛ وَ آثَارٌ جَمِيلَةٌ أُخْرَى.

- لَا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ.

- هَلْ تَقْبَلُ النُّقُودَ الْإِيرَانِيَّةَ؟

- نَعَمْ وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

- أَرَأَيْتَ الْمُتَحَفَّ حَتَّى الْآنَ؟

- لِمَاذَا مَا ذَهَبْتَ إِلَى هُنَاكَ؟!

- عَفْوًا. كَمْ السَّاعَةُ؟

- تَعَالَ مَعَنَا. ثُمَّ نَرْجِعُ مَعًا؛

هَلْ تَقْبَلُ؟

- مَاذَا فِي هَذَا الْمُتَحَفِّ؟

- مَا ذَلِكَ الْعَمُودُ؟

- وَ مَا هَذِهِ الْأَثَارُ؟

- أَشْكُرُكَ عَلَى تَوْضِيحَاتِكَ الْمُفِيدَةِ.

درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را با توجه به متن درس معلوم کنید.

درست نادرست

☐	☐	۱. أَلزُّوَارُ يَذْهَبُونَ إِلَى الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ.
☐	☐	۲. أَلزُّوَارُ الْإِيرَانِيِّونَ رَكَبُوا حَافِلَةَ الْفُنْدُقِ.
☐	☐	۳. أَلسَّائِقُ يَشْتَعِلُ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الظُّهْرِ.
☐	☐	۴. أَخَذَ سَائِقُ سَيَّارَةِ الْأَجْرَةِ ثَلَاثِينَ رِيَالًا مِنَ الزُّوَارِ.
☐	☐	۵. فِي الْمَتْحَفِ آثَارٌ تَارِيخِيَّةٌ لِلْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ.

معادل فعل ماضی استمراری در زبان عربی (كانوا يَفْعَلُونَ = انجام می‌دادند)

ماضی ساده: نشان دهنده کاری است که در گذشته انجام و تمام شده است؛

مثال: نوشتند: كَتَبُوا.

ماضی استمراری: نشان دهنده کاری است که در گذشته چند بار تکرار شده است؛

مثال: می‌نوشتند: كانوا يَكْتُبُونَ

الْبَيْتَانِ كَانَتَا تَكْتُبَانِ وَاجِبَاتِهِمَا.

الطُّلَابُ كَانُوا يَدْرُسُونَ بِدِقَّةٍ!

۱. در ارزشیابی، سؤالی که حرف (الف) در فعل (كانَ) حذف می‌شود؛ مانند: «كُنَّ يَسْمَعْنَ» طرح نشود.

فَنِّ تَرْجَمَهُ

فعل «كَانَ» گاهی پیش از فعل مضارع می‌آید و معادل «ماضی استمراری» در فارسی می‌شود؛ مثال:

﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ النحل: ۳۳
و خدا به آنها ستم نکرد، ولی خود به خویشتن ستم می‌کردند.

با توجه به آنچه خواندید جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

۱. ﴿... كَانَا يَا كُلَانَ الطَّعَامِ...﴾ المائدة: ۷۵

.....

۲. ﴿... كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ المائدة: ۶۳

.....

۳. ﴿... كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ الأنعام: ۱۲۷

.....

۴. ﴿... كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ...﴾ البقرة: ۷۵

.....

۵. كَانَ طُلَّابُ الْجَامِعَةِ يَدْرُسُونَ فِي الْمَكْتَبَةِ.

.....

التَّمارين

التَّمْرينُ الأوَّلُ

● درستی یا نادرستی هر جمله را بر اساس واقعیت بنویسید.

۱. دَلِيلُ الْمُتَحَفِ يَسْتَعْمَلُ فِي مَصْنَعِ الْأَبْوَابِ وَ النَّوَافِذِ.
.....
۲. الْبُئْرُ حُفْرَةٌ عَمِيقَةٌ فِي الْأَرْضِ فِيهَا مَاءٌ أَوْ غَيْرُهُ.
.....
۳. فِي الْمُتَحَفِ آثَارٌ تَارِيخِيَّةٌ لِلْبَيْعِ وَ الشَّرَاءِ.
.....
۴. الْبَطَّارِيَةُ مَخْزَنُ الْكَهْرَبَاءِ فِي السَّيَّارَةِ.
.....
۵. بَيْتُ اللَّهِ فِي مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ.
.....

التَّمْرينُ الثَّانِي

● بخوانید و ترجمه کنید.

كَانَ الْعَمَّالُ يَصْنَعُونَ بَيْتًا وَ هُمْ الْآنَ وَاقِفُونَ. كَانَ أَخِي الصَّغِيرُ يَكْتُبُ وَاجِبَاتِهِ؛ فَأَخَذَهُ النَّوْمُ.
.....

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

● در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

يَرْكَبُونَ / يَشْتَعِلُ / نُقُودٌ / تَعَالَ / الْبَيْرُ / تَفَضَّلُ / دَلِيلٌ

۱. أَيْنَ أَخُوكَ الْأَكْبَرُ؟ - هُوَ يَعْمَلُ فِي مَنْظَمَةِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.

۲. أَدْرَهُمْ وَ الدَّيْنَارُ وَ الرِّيَالُ وَ اللَّيْرَةُ أَسْمَاءُ

۳. حُجَّاجُ الْقَافِلَةِ بِحَاجَةٍ إِلَى السَّفَرِ.

۴. اسْتَخْرَجَ الْفَلَّاحُونَ مَاءً مِنْ لِلزَّرَاعَةِ.

۵. كَانَ التَّلَامِيذُ حَافِلَةَ الْمَدْرَسَةِ.

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● جدول زیر را کامل کنید.

سَمِعَ	شنید	يَسْمَعُ	می شنود	كَانَ يَسْمَعُ	می شنید
أَنْقَدَ	نجات داد	يُنْقِدُ		كَانَ يُنْقِدُ	
إِشْتَعَلَا	کار کردند	يَشْتَعِلَانِ		كَانَا يَشْتَعِلَانِ	
حَاوَلُوا	تلاش کردند	يُحَاوِلُونَ		كَانُوا يُحَاوِلُونَ	
حَضَرَتَا	حاضر شدند	هُمَا تَحْضُرَانِ		كَانَتَا تَحْضُرَانِ	
سَاعَدُوا	کمک کردند	يُسَاعِدُونَ		كَانُوا يُسَاعِدُونَ	

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «یک کلمه اضافه است.»

۱. الْكَهْرَبَاءُ ○ طاقَةٌ تَشْتَغِلُ بِهَا الْأَلَاتُ وَ الْأَدَوَاتُ الصَّنَاعِيَّةُ.
۲. الْمَطْرُ ○ هُوَ الَّذِي لَا يَطْبُ لَكَ الْخَيْرَ بَلْ يَطْبُ الشَّرَّ.
۳. الرَّئِيسِيُّ ○ قَطْرَاتُ الْمَاءِ الَّتِي تَنْزِلُ مِنَ السَّحَابِ.
۴. الْعَدُوُّ ○ نَتِيجَةُ احْتِرَاقِ الْخَشَبِ وَ غَيْرِهِ.
۵. الْفَلَّاحُ ○ مَنْ يَعْمَلُ فِي زِرَاعَةِ الْأَرْضِ.
۶. النَّارُ ○

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● زیر هر تصویر^۱ نام آن را به عربی بنویسید.

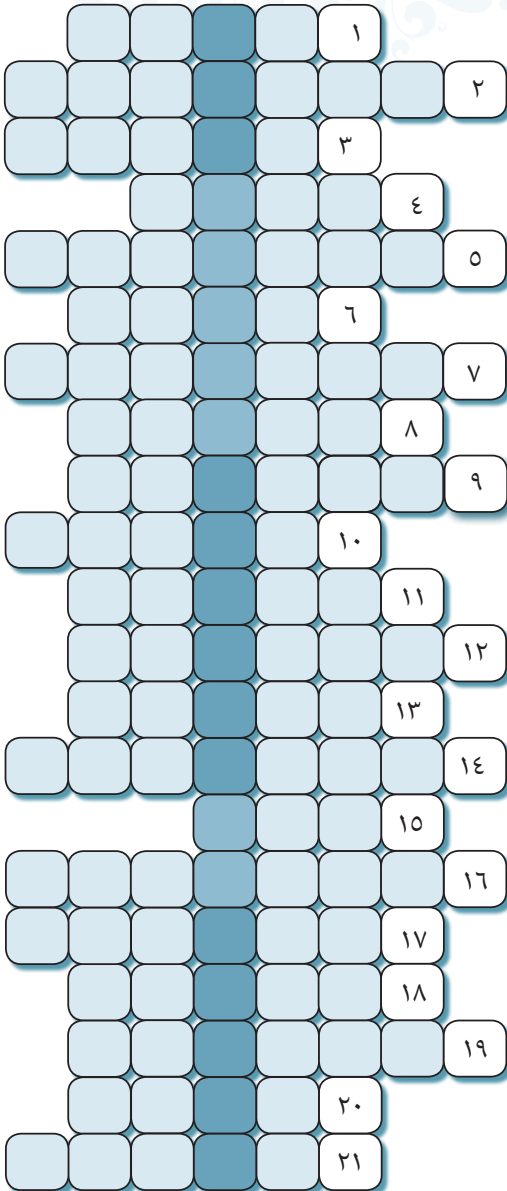
«شَلالاتُ شوشتر / مَرَقْدُ بایزید / جَسْرُ جاومیشان / سوقُ کرمان / غَابَةُ مَدِينَةِ مینودشت / عَيْنُ بیستون»

۱. تصویرهای بالا به ترتیب از استان‌های: ۱. ایلام و لرستان ۲. کرمان ۳. خوزستان ۴. کرمانشاه ۵. گلستان ۶. سمنان است.

● با استفاده از کلمات زیر، جدول را حل کنید و رمز آن را به دست بیاورید.
 کیمیایی / ادوات / مسلم / نقود / مجالسات / محاولات / ملّف / ازهار / استخرج / علموا / لا بأس /
 ممرّ مشاة / تعال / منطّمات / أعداء / زراعة / تفضّل / تلمیذات / ثلاثون / یالیت / درسیّة

↓ رمز

- ۱) مسلمان
- ۲) شیمیایی
- ۳) ابزارها
- ۴) بیا
- ۵) همنشینی‌ها
- ۶) پول
- ۷) تلاش‌ها
- ۸) دانستند
- ۹) بیرون آورد
- ۱۰) اشکالی ندارد
- ۱۱) دشمنان
- ۱۲) سازمان‌ها
- ۱۳) شکوفه‌ها
- ۱۴) گذرگاه پیاده
- ۱۵) پرونده
- ۱۶) دانش‌آموزان (دختر)
- ۱۷) سی
- ۱۸) ای کاش
- ۱۹) تحصیلی
- ۲۰) بفرما
- ۲۱) کشاورزی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

رمز: هـ

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید.

الأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ (محبوب ترین نزد خداوند) مِنْ كَلَامِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

۱. « أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ بَعْدَ الْفَرَائِضِ إِدْخَالُ السُّرُورِ عَلَى الْمُسْلِمِ. »

۲. « أَحَبُّ الطَّعَامِ إِلَى اللَّهِ مَا كَثُرَتْ عَلَيْهِ الْأَيْدِي. »

۳. « أَحَبُّ بُيُوتِكُمْ إِلَى اللَّهِ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ مُكْرَمٌ. »

۴. « أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. »

۵. « أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ. »

تحقیق

● در یک صفحه کتاب درسی فارسی، زیر کلمات دارای ریشه عربی خط بکشید؛ سپس

همه کلمات آن را بشمارید و درصد کلمات عربی را معلوم کنید.

الدَّرْسُ التَّاسِعُ

تَأْثِيرُ الْأَلْوَانِ

الدَّرْسُ التَّاسِعُ

المُعْجَم (٢٩ كلمة جديد)

عَصِيرُ الْفَاكِهَةِ : آبَمِيوَه
غَارَةٌ : حَمَلَه
غَارَاتٌ لَيْلِيَّةٌ : حَمَلَاتٌ شَبَاهَنَه
قِشْرٌ : پُوسْت
قَلٌّ : كَمَّ شَدَّ (مضارع : يَقِلُّ)
لَيْمُونٌ : لَيْمُو
مُجَفَّفٌ : خَشِكٌ، خَشِكٌ شَدَّ
مِشْمِشٌ : زَرْدَالُو
مُهْدِئٌ : آرَامِ بَخْش
وَرَعٌ : پَارَسَائِي
يُوجَدُ : وَجُودٌ دَارِدٌ

(مضارع : يَتَنَاوَلُ مصدر: تَنَاوَلُ)
جَزْرٌ : هَوِيَج
حَرَكٌ : تَحْرِيكٌ كَرْد
(مضارع : يُحَرِّكُ)
حَلِيبٌ : شِير
خَطَأٌ : خَطَا «جمع : أَخْطَاءُ/
خَطُؤُهُ : خَطَائِشُ»
رَسْمٌ : نَقَاشِي كَرْدن
سَخَاءٌ (سَخَاوَةٌ) : بَخْشَنْدِگِي
سَمَاوِيٌّ : آسْمَانِي
طَارِحٌ : تَازَه
طَيَّارٌ : خَلْبَان

أَحْسَنٌ : بَهْتَرٌ، بَهْتَرِيْن
إِعْتَقَدَ : اِعْتِقَادٌ دَاشْت
(مضارع : يَعْتَقِدُ)
أَمْرَاءٌ : فَرْمَانْدَهَان «مفرد : أَمِيرٌ»
أَمَكَنَّ : اِمَكَانٌ دَاشْت
(مضارع : يُمْكِنُ)
إِنْتِبَاهٌ : تَوَجُّه
بَنْفَسَجِيٌّ : بَنْفَش
تَعَبٌ : خَسْتِگِي
تَعْوِيضٌ : جِبْرَانِ كَرْدن
تَلْوِينٌ : رَنْگِ آمِيْزِي
تَنَاوَلٌ : خُورِد

نُصُوصٌ حَوْلَ الصِّحَّةِ

أَفْضَلُ الْأَلْوَانِ: بَعْضُ النَّاسِ يَظُنُّونَ بِأَنَّ الْأَلْوَانَ لِلتَّلْوِينِ أَوْ لِلرَّسْمِ أَوْ لِلتَّزْيِينِ فَقَط. وَلَكِنْ هَلْ سَأَلْنَا أَنْفُسَنَا يَوْمًا: «هَلْ يُمَكِّنُ مُعَالَجَةُ الْأَمْرَاضِ بِالْأَلْوَانِ؟ مَا هُوَ تَأْثِيرُ الْأَلْوَانِ الْمُخْتَلِفَةِ؟»

يَعْتَقِدُ بَعْضُ الْعُلَمَاءِ أَنَّ لِلْأَلْوَانِ تَأْثِيرًا عَلَيْنَا. إِنَّ أَحَبَّ الْأَلْوَانِ إِلَى الْعَيْنِ، الْأَلْوَانَ الطَّبِيعِيَّةَ الَّتِي نَشَاهِدُهَا حَوْلَنَا فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهِيَ اللَّوْنُ الْأَخْضَرُ وَاللَّوْنُ الْأَزْرَقُ السَّمَاوِيُّ ثُمَّ اللَّوْنُ الْأَصْفَرُ مِثْلَ لَوْنِ بَعْضِ أَوْرَاقِ الْخَرِيفِ.

أَمَّا النُّورُ الأَحْمَرُ فَتَشْعُرُ بِالتَّعَبِ عِنْدَمَا نَنْظُرُ إِلَيْهِ؛ لِأَنَّهُ يُحَرِّكُ الأَعْصَابَ. فَقَانُونُ المُرُورِ يَسْتَحْدِمُهُ فِي الأَمَاكِنِ الَّتِي بِحَاجَةٍ إِلَى الإِتِّبَاهِ كإِشَارَاتِ المُرُورِ؛ أَمَّا عُرْفُ النُّومِ فَالأَفْضَلُ فِيهَا اسْتِخْدَامُ الأَلْوَانِ المُهْدِئَةِ لِالأَعْصَابِ كالأَلْوَانِ البَتْفَسْجِيِّ.

فيتامين (A): مِنْ فَوَائِدِ فِيتَامِينِ «A» زِيَادَةُ وَزَنِ الأَطْفَالِ وَ هُوَ مُفِيدٌ لِلْعَيْنِ وَ كَانَ الطِّيَّارُونَ فِي الحَرْبِ العَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ يَتَنَاوَلُونَهُ قَبْلَ ابْتِدَاءِ العَارَاتِ

الليلىَّةِ وَ هَذَا الفِيتَامِينُ مَوْجُودٌ فِي

النَّبَاتَاتِ وَ الفَوَاكِهِ بِالأَلْوَانِ الأَصْفَرِ

كَالمِشْمِشِ وَ الجَزَرِ

وَ قِشْرِ البُرْتُقَالِ.

فيتامين (C):

يُوجَدُ هَذَا الفِيتَامِينُ فِي الحَلِيبِ الطَّازِجِ، وَلِكِنَّهُ لَا يُوْجَدُ فِي الحَلِيبِ المُجَفَّفِ وَ

الأَطْفَالُ الَّذِينَ يَتَنَاوَلُونَهُ وَحَدَهُ، فِي أَكْثَرِ الأَوْقَاتِ يَحْدُثُ لَهُمْ صَعْفٌ فِي السَّاقَيْنِ. وَ

يُمْكِنُ تَعْوِيضُ هَذَا النِّقْصِ فِي التَّغْذِيَّةِ بِتَنَاوُلِ عَصِيرِ اللِّيمُونِ أَوْ عَصِيرِ البُرْتُقَالِ.

با توجه به متن درس، درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را معلوم کنید.

درست نادرست

۱. كَانَ الطَّيَّارُونَ فِي الْحَرْبِ الْعَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ يَتَنَاوَلُونَ فَيْتَامِينَ «A»
قَبْلَ ابْتِدَاءِ الْغَارَاتِ اللَّيْلِيَّةِ.
۲. يُمَكِّنُ تَعْوِيضُ الضَّعْفِ فِي السَّاقَيْنِ فِي الْأَطْفَالِ بِتَنَاوُلِ الرُّزِّ.
۳. الْأَسْوَدُ أَفْضَلُ لَوْنٍ مُهْدِيٍّ لِلْأَعْيَابِ فِي عُرْفِ النَّوْمِ.
۴. لَا يَعْتَقِدُ الْعُلَمَاءُ أَنَّ لِالْوَانِ تَأْثِيرًا عَلَيْنَا.
۵. يَوْجَدُ فَيْتَامِينُ «C» فِي الْحَلِيبِ الطَّازِجِ.

ساعت خوانی (الْخَامِسَةَ ٥ - الْخَامِسَةَ وَ الرَّبْعَ ٥:١٥ - الْخَامِسَةَ إِلَّا رُبْعًا ٤:٤٥)

كَمْ السَّاعَةُ الْآنَ؟

الْتَّاسِعَةُ إِلَّا رُبْعًا.

الْتَّاسِعَةُ وَ الرَّبْعُ.

الْتَّاسِعَةُ تَمَامًا.

زیر هر تصویر زمان آن را بنویسید. (از نوشته‌های زیر استفاده کنید).

الخامسةُ تماماً / الواحدةُ والرُّبعُ / الثامنةُ والنِّصْفُ
العاشرةُ والرُّبعُ / الثالثةُ إلَّا ربعاً / السادسةُ إلَّا ربعاً
الرابعةُ والنِّصْفُ / الثامنةُ إلَّا ربعاً / العاشرةُ تماماً

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

بدانيم

ساعت خوانی:

۱. ساعت کامل: **مثال:** الْوَاحِدَةُ تَمَاماً / الثَّانِيَةُ تَمَاماً /
۲. ساعت کامل به اضافه نیم و ربع: **مثال:** الرَّابِعَةُ وَ النُّصْفُ / الْخَامِسَةُ وَ الرَّبْعُ /
۳. یک ربع مانده به ساعت کامل: **مثال:** السَّابِعَةُ إِلَّا رُبْعاً / الثَّمَانِيَةُ إِلَّا رُبْعاً /

ترجمه کنید.

- الْحَادِيَةَ عَشْرَةَ تَمَاماً: الْعَاشِرَةُ وَ الرَّبْعُ:
- الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ تَمَاماً: الْوَاحِدَةَ وَ النُّصْفُ:

التَّمارين

التَّمْرينُ الْأَوَّلُ

● توضیحات زیر، مربوط به کدام واژه‌ها از متن درس است؟

۱. عِلَامَاتٌ لِلسَّائِقِ وَ الْعَابِرِ فِي الطَّرِيقِ:
۲. اَلْهُجُومُ بِالطَّائِرَةِ عَلَي الْعَدُوِّ فِي اللَّيْلِ:
۳. أَحْسَنُ صِفَةٍ لِلْحَلِيبِ:
۴. اِسْمٌ سَائِقِ الطَّائِرَةِ:
۵. مَاءُ التَّمْرِ:

التَّمْرِينُ الثَّانِي

● در جای خالی، رنگ مناسب بنویسید؛ سپس هر جمله را ترجمه کنید.

(أَخْضَرَ، أَحْمَرَ، أَزْرَقَ، أَبْيَضَ، أَصْفَرَ، أَسْوَدَ)

الْفَرَسُ الْ..... جَنَّبَ سَاحِلِ الْبَحْرِ.

هَذَا الْبُسْتَانُ الْ..... جَمِيلٌ.

الرُّمَانُ الْ..... فَاكِهَةٌ الْجَنَّةِ.

الطَّائِرُ الْ..... عَلَى خَشَبَةٍ.

التَّمْرُ الْ..... فَاكِهَةٌ مَقْوِيَةٌ.

فِي الْعِنَبِ الْ..... فِيتَامِينَاتٌ كَثِيرَةٌ.

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ

● با توجّه به تصویر پاسخ دهید.

في السَّاعَةِ السَّادِسَةِ مَسَاءً / في السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ عَشْرَةَ

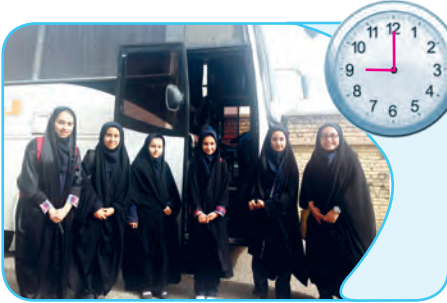
في السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ لَيْلاً / في السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ صَبَاحاً

مَتَى مَوْعِدُ أَذَانِ الظُّهْرِ؟

مَتَى تَذْهَبُونَ إِلَى سَاحَةِ الْحَرْبِ؟

مَتَى تَذْهَبْنَ إِلَى الْمُتَحَفِ؟

مَتَى تَتَنَاوَلُ عَشَاءَكَ؟

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

إِشْرَبَ / الْجَزَرَ / تَعَبَ / مُهَدِّتَةً / الْمَشْمِشِ / تَعْوِضُ / الْإِنْتِبَاهُ

۱. كَتَبَ الطَّيِّبُ لِلْمَرِيضِ حُبُوباً..... لِمُعَالَجَةِ صُدَاعِهِ.

۲. عَصِيرَ اللَّيْمُونِ وَ الْبُرْتُقَالِ لِصِحَّتِكَ.

۳. عِنْدَمَا نَنْظُرُ إِلَى النَّوْرِ الْأَحْمَرِ؛ نَشْعُرُ بِال.....

۴. إِنَّ..... مُفِيدٌ لِتَقْوِيَةِ الْعُيُونِ.

۵. تَمَّرٌ..... فِي بَدَايَةِ الصَّيْفِ.

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «یک کلمه اضافه است.»

○ قُدْرَةُ عَرَضٍ الْأَشْيَاءِ بِالْخُطُوطِ وَالْأَلْوَانِ.	○ ۱. النَّهَارُ
○ مَكَانٌ لِحِفْظِ الْأَثَارِ التَّارِيخِيَّةِ.	○ ۲. الْمُتَحَفُ
○ لَوْنٌ يَظْهَرُ فِي السَّمَاءِ الصَّافِيَةِ.	○ ۳. التَّلْوِينُ
○ صِفَةٌ حَسَنَةٌ لِلْحَلِيبِ وَالْفَاكِهَةِ.	○ ۴. الْعَامِلُ
○ مَا بَيْنَ الصَّبَاحِ وَاللَّيْلِ.	○ ۵. الطَّارِجُ
○ إِعْطَاءُ الْأَلْوَانِ لِشَيْءٍ.	○ ۶. الرَّسْمُ
	○ ۷. الْأَزْرَقُ

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید. = ، ≠

إِسْتَلَمَ.....دَفَعَ	تَعَالَ.....إِذْهَبَ	حَرَبَ.....صُلِحَ	أَحْسَنَ.....أَفْضَلَ
إِشَارَات.....عَلَامَات	بَعْتَهُ.....فَجَاءَهُ	مَوْت.....حَيَاة	قَلَّ.....كَثُرَ
تَنَاوَلَ.....أَكَلَ	فُبِحَ.....حُسْن	سَتَرَ.....كَتَمَ	وَرَعَ.....تَقَوَّى
رَسَبَ.....نَجَحَ	إِعْطَاء.....أَخَذَ	فَرِحَ.....سُرُور	أَبْيَضَ.....أَسْوَدَ

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

● بخوانید و ترجمه کنید!

۱. الْعَدْلُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْأُمَرَاءِ أَحْسَنُ، وَ السَّخَاءُ حَسَنٌ
وَلَكِنْ فِي الْأَغْنِيَاءِ أَحْسَنُ، الْوَرَعُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْعُلَمَاءِ أَحْسَنُ،
الصَّبْرُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْفُقَرَاءِ أَحْسَنُ، التَّوْبَةُ حَسَنٌ وَلَكِنْ
فِي الشَّبَابِ أَحْسَنُ، الْحَيَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي النِّسَاءِ أَحْسَنُ.

۲. مَنْ كَثَرَ كَلَامُهُ كَثَرَ خَطُؤُهُ^۲، وَمَنْ كَثَرَ خَطُؤُهُ قَلَّ حَيَاؤُهُ^۳، وَمَنْ قَلَّ
حَيَاؤُهُ قَلَّ وَرَعُهُ، وَمَنْ قَلَّ وَرَعُهُ مَاتَ قَلْبُهُ، وَمَنْ مَاتَ قَلْبُهُ دَخَلَ النَّارَ.

تحقیق

● در اینترنت جست و جو کنید و متنی کوتاه به زبان عربی درباره خواص یکی از میوه‌ها بیابید.

● نام چه میوه‌هایی در سه کتاب عربی آمده است؟

● نام کدام یک از آنها در قرآن آمده است؟

۱. النَّصُّ الْأَوَّلُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَ النَّصُّ الثَّانِي مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ

۲. خَطُؤُهُ : خطایش (خَطَأً + هُ)

۳. حَيَاؤُهُ : شرم او (حَيَاءً + هُ)

الدَّرْسُ العَاشِرُ

عِنْدَ القَاضِي

الدَّرْسُ العَاشِرُ

المُعْجَم (١٠ كلمة جديد)

(مضارع : يُسَلِّمُ)
عَزَلُ : برکنار کردن
نَهَضَ : برخاست
(مضارع : يَنْهَضُ)

إِنْتَرِنْت : اینترنت
تَسْلِيم : تحویل دادن
حاسوب : رایانه
الْخَامِسَةَ عَشْرَةَ : پانزدهم
سَلَّمَ عَلَيَّ : سلام کرد به

أَرَادَ : خواست
(مضارع : يُرِيدُ)
إِسْتَرْجَعَ : پس گرفت
(مضارع : يَسْتَرْجِعُ)
أَمِين : امانتدار «جمع: أُمَنَاء»

الْأَمَانَةُ

أَرَادَ مُسَافِرٌ تَسْلِيمَ نُقُودِهِ إِلَى شَخِصٍ أَمِينٍ. فَذَهَبَ إِلَى قَاضِي بَلَدِهِ وَ قَالَ لَهُ: «إِنِّي سَوْفَ أُسَافِرُ وَ أُرِيدُ تَسْلِيمَ نُقُودِي عِنْدَكَ أَمَانَةً وَ سَوْفَ أَسْتَلِمُهَا مِنْكَ بَعْدَ رُجُوعِي.» فَقَالَ الْقَاضِي: «لَا بَأْسَ، اجْعَلْ نُقُودَكَ فِي ذَلِكَ الصُّنْدُوقِ.» فَوَضَعَ الرَّجُلُ نُقُودَهُ فِي الصُّنْدُوقِ.

وَ لَمَّا رَجَعَ مِنَ السَّفَرِ؛ ذَهَبَ عِنْدَ الْقَاضِي وَ طَلَبَ مِنْهُ الْأَمَانَةَ، فَقَالَ الْقَاضِي:
«إِنِّي لَا أَعْرِفُكَ.»

حَزَنَ الرَّجُلُ فَذَهَبَ إِلَى حَاكِمِ الْمَدِينَةِ وَ شَرَحَ لَهُ الْقَضِيَّةَ. فَقَالَ الْحَاكِمُ: «سَيَأْتِي

القاضي إِلَيَّ غَدًا؛ فَادْخُلْ عَلَيْنَا فِي الْمَجْلِسِ وَ اطْلُبْ أَمَانَتَكَ مِنْهُ.»
 وَ فِي الْيَوْمِ التَّالِيِ عِنْدَمَا جَاءَ الْقَاضِي إِلَيَّ الْحَاكِمِ، قَالَ لَهُ الْحَاكِمُ: «إِنِّي سَوْفَ
 أُسَافِرُ إِلَيَّ الْحَجِّ فِي هَذَا الشَّهْرِ وَ أُرِيدُ تَسْلِيمَ أُمُورِ الْبِلَادِ إِلَيْكَ؛ لِأَنِّي مَا رَأَيْتُ مِنْكَ
 إِلَّا الْأَمَانَةَ.»

وَ فِي هَذَا الْوَقْتِ دَخَلَ صَاحِبُ الْأَمَانَةِ وَ سَلَّمَ عَلَيْهِمَا وَ قَالَ:
 «أَيُّهَا الْقَاضِي، إِنَّ لِي أَمَانَةً عِنْدَكَ. وَضَعْتُ نُقُودِي عِنْدَكَ.»

قَالَ الْقَاضِي: «هَذَا مِفْتَاحُ الصُّنْدُوقِ. اسْتَلِمْ نُقُودَكَ.»
 بَعْدَ يَوْمَيْنِ ذَهَبَ الْقَاضِي عِنْدَ الْحَاكِمِ وَ تَكَلَّمَ
 مَعَهُ حَوْلَ ذَلِكَ الْمَوْضُوعِ. فَأَجَابَ الْحَاكِمُ:

«أَيُّهَا الْقَاضِي، مَا اسْتَرَجَعْنَا أَمَانَةَ ذَلِكَ الرَّجُلِ إِلَّا بَعْدَمَا أَعْطَيْنَاكَ كُلَّ الْبِلَادِ؛
 فَبِأَيِّ شَيْءٍ نَسْتَرَجِعُ الْبِلَادَ مِنْكَ؟!» ثُمَّ أَمَرَ بِعَزْلِهِ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :

لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ وَ كَثْرَةِ الْحَجِّ ... وَلَكِنْ
 انظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ.

✍ با توجه به متن درس، درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را معلوم کنید.

درست نادرست

☐	☐	۱. كَانَ الْقَاضِي يَكْذِبُ.
☐	☐	۲. أَمَرَ الْحَاكِمُ بِعَزْلِ الْقَاضِي.
☐	☐	۳. وَضَعَ الْمُسَافِرُ نُقُودَهُ عِنْدَ الْحَاكِمِ.
☐	☐	۴. قَدَّرَ الْحَاكِمُ عَلَى اسْتِرْجَاعِ الْأَمَانَةِ.
☐	☐	۵. بَعْدَ أُسْبُوعَيْنِ ذَهَبَ الْقَاضِي عِنْدَ الْحَاكِمِ.

✍ التَّمارين العامَّةُ ✍

التَّمْرينُ الْأَوَّلُ

● سخنان حکیمانه هماهنگ فارسی و عربی را به هم وصل کنید.

عاقبت، جوینده یابنده بُوَد	عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ.
نو که آمد به بازار کهنه شود دل آزار	الْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ.
چاه مکن بهر کسی اوّل خودت دوم کسی	أَسْتُرْ ذَهَبَكَ وَ ذَهَابَكَ وَ مَذَهَبَكَ.
عالم بی عمل به چه ماند؟ به زنبور بی عسل	مَنْ حَفَرَ بئْرًا لِأَخِيهِ وَقَعَ فِيهَا.
تا توانی می‌گریز از یار بد یار بد بدتر بُوَد از مار بد	الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوِّءِ.
دشمن دانا که غم جان بُوَد بهتر از آن دوست که نادان بُوَد	مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَ جَدَّ، وَجَدَ.
در بیان این سه، کم جُنبان لبَت از ذهاب و آز ذَهَب وَز مذهبِت	لِكُلِّ جَدِيدٍ لَدَّةٌ.

التَّمْرِينُ الثَّانِي

● ضرب المثلهاى زير را ترجمه كنيد.

١. عَصْفُورٌ فِي الْيَدِ خَيْرٌ مِنْ عَشْرَةِ عَلَى الشَّجَرَةِ.

٢. مَا تَزْرَعُ فِي الدُّنْيَا تَحْصُدُ فِي الْآخِرَةِ.

٣. مَنْ طَلَبَ أَخًا^١ بِلَا عَيْبٍ بَقِيَ بِلَا أَخٍ.

٤. هَذَا الْفَرَسُ وَهَذَا الْمَيْدَانُ.

٥. يَوْمٌ لَنَا وَ يَوْمٌ عَلَيْنَا.

التَّمْرِينُ الثَّالِثُ

● کدام گزینه از نظر معنایی با کلمه مشخص شده هماهنگ است؟

١. (السَّحَابُ) □ الْمَطَرُ □ الصَّحِيفَةُ □ الصُّورَةُ □ الْعَرَبَةُ □

٢. (حَفْلَةُ الزَّوْاجِ) □ الرَّاقِدُ □ الْأَبْحَاثُ □ الْعَرُوسُ □ الصَّوْمُ □

٣. (عَصَفَتْ) □ الْأَسَدُ □ الرَّاسِبُ □ الْجُسُورُ □ الرِّيَّاحُ □

٤. (الْكَهْرَبَاءُ) □ النَّبَاتُ □ الْبَطَّارِيَّةُ □ الْعَضْبَانُ □ الرُّجَاجَةُ □

٥. (الدُّخَانُ) □ الطَّرِيقُ □ الْعَمِيقُ □ الْحَرِيقُ □ الْفَرِيقُ □

١. أَخ: برادر، دوست

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ

● در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

- اجْعَلْ / التَّفَاعُدُ / فَرِيضَةٌ / تَمَوْتُ / الْأُمَّهَاتِ / الْمَمَرُ / شَقَاوَةٌ / أَنْفَعُهُمْ
۱. اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ غَدًا.
 ۲. مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَمِنْ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلُقِ.
 ۳. إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدْوِكَ؛ فَ..... الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ.
 ۴. أَظْلَبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ
 ۵. أَفْضَلُ النَّاسِ لِلنَّاسِ.
 ۶. الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ^۱.

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

● در جای خالی عدد اصلی و ترتیبی مناسب بنویسید.

عددهای اصلی

۴ .	۳ .	۲. اِثْنَانِ	۱. وَاحِدٍ
۸. ثَمَانِيَةٌ	۷. سَبْعَةٌ	۶ .	۵ .
۱۲ .	۱۱. أَحَدَ عَشَرَ	۱۰ .	۹. تِسْعَةٌ

عددهای ترتیبی

۴. أَلْ	۳. اَلثَّلَاثُ	۲. أَلْ	۱. اَلْأَوَّلُ
۸. اَلثَّمَانُ	۷. أَلْ	۶. اَلسَّادِسُ	۵. أَلْ
۱۲. أَلْ	۱۱. اَلْحَادِي عَشَرَ	۱۰. اَلْعَاشِرُ	۹. أَلْ

التَّمْرِينُ السَّادِسُ

● هر جمله درباره چه توضیح می دهد؟

۱. جَرِيَانٌ قَطْرَاتِ الدَّمْعِ مِنَ الحُزْنِ أَوْ الوَجَعِ. □ أَلْبُكَاءُ □ أَلِدْخَالٌ □
۲. مَرَكْزٌ لِلتَّعْلِيمِ العَالِي يَتَخَرَّجُ مِنْهُ الطُّلَابُ. □ أَلْمُسْتَشْفَى □ أَلْجَامِعَةُ □
۳. شَبَابٌ يَدْرُسُونَ فِي الْجَامِعَاتِ. □ أَلشُّرْطِيُّ □ أَلطُّلَابُ □
۴. طَعَامٌ مَحْبُوبٌ فِي شَمَالِ إِيرانِ. □ أَلرُّزُّ مَعَ السَّمَكِ □ أَلشَّايُّ الْحَارُّ □
۵. فَصَلٌ يَأْتِي بَعْدَ الصَّيْفِ. □ أَلرَّبَّيعُ □ أَلْخَرِيفُ □

التَّمْرِينُ السَّابِعُ

● هر کلمه را در جای مناسب بنویسید.

حَدَادُونَ / شُرْطِيَانٍ / نَافِذَتَيْنِ / سَيِّدَاتُ / أَطْعَمَهُ / فَضَّةُ

	مفرد مؤنث
	مثنای مذکر
	مثنای مؤنث
	جمع مذکر سالم
	جمع مؤنث سالم
	جمع مکسر

التَّامِرِينَ الثَّامِنُ

● ترجمه کنید و انواع فعل‌های مشخص شده را بنویسید.

۱. يا وُلْدِي، لَا تَيْأَسْ فِي حَيَاتِكَ. أَنْتَ تَقْدِرُ. أَطْلُبُ وَ اجْتَهِدْ.

۲. يا بِنْتِي، اِضْحَكِي لِلْحَيَاةِ. لَا تَحْزَنِي. أَنْتِ فَائِزَةٌ. سَتَنْجَحِينَ قَرِيبًا.

۳. اَنْصُرُوا اَصْدِقَاءَكُمْ وَ لَا تَتْرُكُوهُمْ فِي الْمَشَاكِلِ. فَهَمُ سَوْفَ يُسَاعِدُونَكُمْ اَيْضًا.

التَّامِرِينَ التَّاسِعُ

● با توجه به متن زیر، جمله‌های درست و نادرست را معلوم کنید.

حامدٌ وُلْدٌ ذَكِيٌّ وَ هُوَ فِي الْخَامِسَةِ عَشْرَةَ مِنْ الْعُمْرِ. هُوَ يَكْتُبُ واجِبَاتِهِ الْمَدْرَسِيَّةَ مَسَاءً. يَنْهَضُ صَبَاحًا فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ اِلَّا رُبْعًا، وَ بَعْدَ الصَّلَاةِ يَتَنَاوَلُ فِطْرَهُ فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ وَ النِّصْفِ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْاَيَّامِ اشْتَرَى وَالِدُهُ حاسوبًا لَهُ وَ سَمَحَ لَهُ بِالْاَدْخُولِ فِي الْاِنْتَرِنْتِ فِي اَوْقَاتِ الْفَرَاغِ. فَرِحَ حَامِدٌ بِهَذِهِ الْهَدِيَّةِ. بَعْدَ مُدَّةٍ سَافَرَ وَالِدُهُ وَ وَالِدَتُهُ لِمِهْمَةٍ اِدَارِيَّةٍ لِمُدَّةِ يَوْمَيْنِ. قَالَ حَامِدٌ لِاَبِيهِ وَ اُمِّهِ: «سَابَحْتُ بَحْثًا عِلْمِيًّا فِي الْاِنْتَرِنْتِ.» جَلَسَ حَامِدٌ خَلْفَ الْحاسوبِ وَ لَعِبَ سَاعَاتٍ كَثِيرَةً وَ فِي الْيَوْمِ التَّالِيِ نَهَضَ فِي السَّاعَةِ السَّابِعَةِ اِلَّا رُبْعًا. مَا اَكَلَ الْفَطُورَ وَ مَا عَسَلَ وَجْهَهُ وَ خَرَجَ مِنَ الْبَيْتِ وَ رَكِبَ حَافِلَةَ الْمَدْرَسَةِ.

كَانَ حَامِدٌ يَشْعُرُ بِالنُّومِ فِي الصَّبِّ. فَجَاءَهُ سَمْعَ صَوْتِ الْمُعَلِّمِ: «أُرِيدُ مُشَاهَدَةَ وَاجِبَاتِكُمْ.»
فَتَحَّ حَامِدٌ حَقِيبَتَهُ وَ فَهَمَ بِأَنَّ الدَّفْتَرَ لَيْسَ لَهُ بَلْ لِأُخْتِهِ. نَدِمَ حَامِدٌ وَقَالَ فِي نَفْسِهِ
يَالَيْتَنِي كُنْتُ مُنْظَمًا!

درست نادرست

١. اشترى والد حامد حاسوباً له.

٢. حامد في الثانية عشرة من العمر.

٣. هو يكتب واجباته المدرسية ظهراً.

٤. بحث حامد عن موضوع رياضي في الإنترنت.

٥. سافر والده و والدته لمهمة إدارية لمدة شهرين.

إِلَى اللِّقَاءِ
فِي الصَّفِّ العَاشِرِ ؛

فِي أَمَانِ اللّهِ ؛

مَعَ السَّلَامَةِ.

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را در باره مطالب
این کتاب از طریق نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴/۱۵۸۷۵ - گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)
talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر تألیف کتاب های درسی عمومی و متوسطه نظری